

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता, पद, जटा, घन पाठः

6.3 षष्ठकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

Contents

1	TS 6.3.1.1	6
2	TS 6.3.1.2	7
3	TS 6.3.1.3	7
4	TS 6.3.1.4	8
5	TS 6.3.1.5	9
6	TS 6.3.1.6	10
7	TS 6.3.2.1	11
8	TS 6.3.2.2	12
9	TS 6.3.2.3	13
10	TS 6.3.2.4	14
11	TS 6.3.2.5	15
12	TS 6.3.2.6	15
13	TS 6.3.3.1	16

14	TS 6.3.3.2	17
15	TS 6.3.3.3	18
16	TS 6.3.3.4	19
17	TS 6.3.3.5	20
18	TS 6.3.3.6	21
19	TS 6.3.4.1	22
20	TS 6.3.4.2	23
21	TS 6.3.4.3	24
22	TS 6.3.4.4	25
23	TS 6.3.4.5	25
24	TS 6.3.4.6	26
25	TS 6.3.4.7	27
26	TS 6.3.4.8	28
27	TS 6.3.4.9	29

28	TS 6.3.5.1	30
29	TS 6.3.5.2	31
30	TS 6.3.5.3	31
31	TS 6.3.5.4	32
32	TS 6.3.6.1	33
33	TS 6.3.6.2	34
34	TS 6.3.6.3	35
35	TS 6.3.6.4	36
36	TS 6.3.7.1	37
37	TS 6.3.7.2	38
38	TS 6.3.7.3	39
39	TS 6.3.7.4	40
40	TS 6.3.7.5	40
41	TS 6.3.8.1	41

42	TS 6.3.8.2	42
43	TS 6.3.8.3	43
44	TS 6.3.8.4	44
45	TS 6.3.9.1	45
46	TS 6.3.9.2	46
47	TS 6.3.9.3	47
48	TS 6.3.9.4	47
49	TS 6.3.9.5	48
50	TS 6.3.9.6	49
51	TS 6.3.10.1	50
52	TS 6.3.10.2	51
53	TS 6.3.10.3	52
54	TS 6.3.10.4	53
55	TS 6.3.10.5	54

56	TS 6.3.10.6	55
57	TS 6.3.11.1	55
58	TS 6.3.11.2	56
59	TS 6.3.11.3	57
60	TS 6.3.11.4	58
61	TS 6.3.11.5	59
62	TS 6.3.11.6	60

1 TS 6.3.1.1

TS 6.3.1.1

Samhita Paata

चात्वा॑लाद्-धि॒ष्णि॑या॒नुप॑ व॒पति॑ योनि॑र्वै य॒ज्ञस्य॑ चात्वा॑लं य॒ज्ञस्य॑ स॒योनि॑त्वाय॑ दे॒वा वै य॒ज्ञं परा॑ऽज-
यन्त॑ तमा॒ग्नी॑द्वा॒त् पुन॑रपा॒जय॑न्नेत॒द्वै य॒ज्ञस्या-प॑राजितं यदा॒ग्नी॑द्वा॒ यदा॒ग्नी॑द्वा॒धि॒ष्णि॑यान् वि॒हर॑न्ति यदे॒व
य॒ज्ञस्या-प॑राजितं तत॑ ए॒वैनं॑ पुन॑स्तनुते परा॒जित्ये॑व खलु॒ वा ए॒ते या॑न्ति ये ब॑हिष्प॒वमा॑नः॒ सर्प॑न्ति
ब॒हिष्प॒वमा॑ने स्तु॒त- []

Pada Paata

चात्वा॑लात् । धि॒ष्णि॑यान् । उ॒पेति॑ । व॒पति॑ । योनिः॑ । वै । य॒ज्ञस्य॑ । चात्वा॑लम् । य॒ज्ञस्य॑ ।
स॒योनि॑त्वायेति॑ स॒योनि॑ - त्वाय॑ । दे॒वाः । वै । य॒ज्ञम् । परेति॑ । अ॒ज॒यन्त॑ । तम् । आ॒ग्नी॑द्वा-
दि॒त्याग्नि॑ - इ॒द्वात् । पुनः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒ज॒यन् । ए॒तत् । वै । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒प॑राजितमित्य॒परा॑
- जि॒तम् । यत् । आ॒ग्नी॑द्वा॒मित्याग्नि॑ - इ॒द्वात् । यत् । आ॒ग्नी॑द्वा॒दि॒त्याग्नि॑ - इ॒द्वात् । धि॒ष्णि॑यान्
। वि॒हर॑न्तीति॑ वि-हर॑न्ति । यत् । ए॒व । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒प॑राजितमित्य॒परा॑ - जि॒तम् । ततः॑ । ए॒व
। ए॒नम् । पुनः॑ । त॒नुते॑ । प॒रा॒जित्येति॑ प॒रा-जित्य॑ । इ॒व । खलु॑ । वै । ए॒ते । या॑न्ति । ये
। ब॒हिष्प॒वमा॑नमिति॑ ब॒हिः - प॒वमा॑नम् । सर्प॑न्ति । ब॒हिष्प॒वमा॑न इति॑ ब॒हिः - प॒वमा॑ने । स्तु॒ते ।

2 TS 6.3.1.2

TS 6.3.1.2

Samhita Paata

आ॒हा॒ग्री॑द॒ग्रीन्॒ वि ह॑र ब॒रु॒हिः स्तृ॑णाहि पुरो॒डाशा॑ऽ अलं॑ कृ॒र्विति॑ य॒ज्ञमे॒वाप॑जित्य पुन॑स्तन्वा॒ना
य॒न्त्यङ्ग॑रै॒र्द्वे स॑र्व॒ने वि ह॑रति श॒लाका॑भि-स्तृ॒तीयः॑ स॒शुक्र॑त्वायाथो सं भ॑रत्ये॒वैन॑द्वि॒ष्णि॒या वा अ॒मु-
ष्मिन् लो॒के सोम॑मरक्षन् तेभ्योऽधि॒ सोम॑माऽह॑रन् त म॑न्वायन्तं पर्य॑विशन् य ए॒वं वेदं॑ वि॒न्दते॑ []

Pada Paata

आ॒ह । अ॒ग्री॒दि॒त्यग्नि॑ - इत् । अ॒ग्रीन् । वी॒ति । ह॒र । ब॒रु॒हिः । स्तृ॑णाहि । पुरो॒डाशा॑न् ।
अलं॑म् । कृ॒रु । इति॑ । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒प॒जित्ये॒त्यप॑-जित्यं । पुनः॑ । तन्वा॒नाः । य॒न्ति ।
अ॒ङ्ग॑रैः । द्वे इति॑ । स॑र्व॒ने इति॑ । वी॒ति । ह॒रति॑ । श॒लाका॑भिः । तृ॒तीयम् । स॒शुक्र॑त्वायेति॑
स॒शुक्र॑ - त्वायं । अथो॑ इति॑ । स॒मिति॑ । भ॒रति॑ । ए॒व । ए॒नत् । धि॒ष्णि॒याः । वै ।
अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । सोम॑म् । अ॒रक्ष॑न् । तेभ्यः॑ । अधी॑ति । सोम॑म् । एति॑ । अ॒ह॒रन् ।
। तम् । अ॒न्वा॒य॒न्ति॒त्यनु॑-अ॒वाय॑न् । तम् । परी॑ति । अ॒वि॒शन् । य । ए॒वम् । वेदं॑ । वि॒न्दते॑ ।

3 TS 6.3.1.3

TS 6.3.1.3

Samhita Paata

परिवेष्टारं ते सोमपीथेन व्यार्द्ध्यन्त ते देवेषु सोमपीथमैच्छन्त तान् देवा अब्रुवन् द्वे द्वे नामनी कुरु-
द्धमथ प्र वाऽऽप्स्यथ न वेत्यग्रयो वा अथ धिष्ण्यास्तस्माद् द्विनामा ब्राह्मणोऽर्द्धकस्तेषां ये नेदिष्ठं
पर्यविशन् ते सोमपीथं प्राऽ*मुवन्नाहवनीयं आग्नीद्धीयो होत्रीयो मार्जालीयस्तस्मात् तेषु जुह्वत्यतिहाय
वषट् करोति वि ह्ये- []

Pada Paata

परिवेष्टारमिति परि - वेष्टारम् । ते । सोमपीथेनेति सोम - पीथेन । वीति । आर्द्ध्यन्त । ते
। देवेषु । सोमपीथमिति सोम - पीथम् । ऐच्छन्त । तान् । देवाः । अब्रुवन् । द्वे द्वे इति
द्वे-द्वे । नामनी इति । कुरुद्धम् । अथ । प्रेति । वा । आप्स्यथ । न । वा । इति ।
अग्रयः । वै । अथ । धिष्ण्याः । तस्मात् । द्विनामेति द्वि - नामा । ब्राह्मणः । अर्द्धकः ।
तेषाम् । ये । नेदिष्ठम् । पर्यविशनिति परि - अविशन् । ते । सोमपीथमिति सोम - पीथम् ।
प्रेति । आमुवन् । आहवनीय इत्या - हवनीयः । आग्नीद्धीय इत्याग्नि - इध्रीयः । होत्रीयः ।
मार्जालीयः । तस्मात् । तेषु । जुह्वति । अतिहायेत्यति-हाय । वषट् । करोति । वीति । हि ।

4 TS 6.3.1.4

TS 6.3.1.4

Samhita Paata

-ते सोमपीथेनाऽऽ*र्द्ध्यन्त देवा वै याः प्राची-राहुती-रजुहवुर्ये पुरस्तादसुरा आसन् ताऽस्ताभिः
प्राणुदन्त याः प्रतीचीर्ये पश्चादसुरा आसन् ताऽस्ताभि-रपानुदन्त प्राचीरन्या आहुतयो हूयन्ते प्रत्य-

ड्वासीनो॑ धिष्णि॑यान्. व्याघा॑रयति प॒श्चाच्चै॑व पुरस्ता॑च्च यज॑मानो भ्रातृ॑व्यान् प्र णु॑दते तस्मा॒त् परा॑चीः
प्रजाः प्र वी॑यन्ते प्र॒तीची॑- []

Pada Paata

ए॒ते । सो॒मपी॒थेनेति॑ सोम - पी॒थेन॑ । आ॒र्ध्वन्त॑ । दे॒वाः । वै । याः । प्रा॒चीः । आ॒हुती॑रित्या
- हु॒तीः । अ॒जुह॑वुः । ये । पु॒रस्ता॑त् । अ॒सुराः । आ॒सन्न॑ । तान् । ताभिः॑ । प्रेति॑ । अ॒नुद॑न्त
। याः । प्र॒तीची॑ः । ये । प॒श्चात् । अ॒सुराः । आ॒सन्न॑ । तान् । ताभिः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒नुद॑न्त
। प्रा॒चीः । अ॒न्याः । आ॒हुत॑य॒ इत्या - हु॒तयः॑ । हू॒यन्ते॑ । प्र॒त्यङ् । आ॒सीनः॑ । धिष्णि॑यान्
। व्याघा॑रय॒तीति॑ वि - आ॒घार॑यति । प॒श्चात् । च॒ । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । च॒ । यज॑मानः । भ्रा॒तृ॒व्यान् । प्रेति॑ । नु॒दते॑ । तस्मा॑त् । परा॑चीः । प्र॒जा इति॑ प्र॒जाः । प्रेति॑ । वी॒यन्ते॑ । प्र॒तीची॑ः ।

5 TS 6.3.1.5

TS 6.3.1.5

Samhita Paata

जा॒यन्ते॑ प्रा॒णा वा ए॒ते यद्वि॑ष्णि॒या यद॑र्ध्व॒र्युः प्र॒त्यङ् धि॑ष्णि॒या-न॒तिस॑र्पेत् प्रा॒णान्थ॑ संक॑र॒षेत् प्र॒मायु॑कः
स्या॒न्नाभि॑र्वा ए॒षा य॒ज्ञस्य॑ यद्वो॒तोर्द्धः॑ खलु॒ वै नाभ्यै॑ प्रा॒णोऽवा॑ङ्पा॒नो यद॑र्ध्व॒र्युः प्र॒त्यङ् हो॒ता॒रम॑ति॒सर्पे॑द॒-
पा॒ने प्रा॒णं द॑ध्यात् प्र॒मायु॑कः स्या॒न्नाद्ध॑र्युरु॒पं गा॑येद् वाग्वी॒र्यो वा अ॑र्ध्व॒र्यु-र्यद॑र्ध्व॒र्युरु॒पं-गा॑येदुद्-गा॒त्रे- []

Pada Paata

जा॒य॒न्ते । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । वै । ए॒ते । यत् । धि॒ष्णि॒याः । यत् । अ॒द्भ्युः । प्र॒त्यङ् ।
 । धि॒ष्णि॒यान् । अ॒ति॒सर्पे॑दित्य॒ति - सर्पे॑त् । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र - अ॒नान् । समि॑ति॒ । क॒रु॒षेत् ।
 प्र॒मायु॑क॒ इति॑ प्र - मा॒यु॒कः । स्या॒त् । नाभिः॑ । वै । ए॒षा । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । हो॒ता । ऊ॒र्ध्वः ।
 । ख॒लु । वै । नाभ्यै॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । अ॒वाङ् । अ॒पा॒न इत्य॑प - अ॒नः । यत् ।
 अ॒द्भ्युः । प्र॒त्यङ् । हो॒ता॒रम् । अ॒ति॒सर्पे॑दित्य॒ति - सर्पे॑त् । अ॒पा॒न इत्य॑प - अ॒ने । प्रा॒णमि॑ति॒
 प्र - अ॒नम् । दु॒ह्या॒त् । प्र॒मायु॑क॒ इति॑ प्र - मा॒यु॒कः । स्या॒त् । न । अ॒द्भ्युः । उ॒पेति॑ ।
 गा॒येत् । वा॒ग्वी॒र्य॑ इति॒ वाक् - वी॒र्यः । वै । अ॒द्भ्युः । यत् । अ॒द्भ्युः । उ॒प॒गा॒ये॒दित्यु॑प -
 गा॒येत् । उ॒द्गा॒त्र इत्यु॑त् - गा॒त्रे ।

6 TS 6.3.1.6

TS 6.3.1.6

Samhita Paata

वाचः॑ सं प्र यच्छे-दुप॒दासु॑काऽस्य॒ वाक् स्या॑द्ब्रह्मवा॒दिनो॑ वदन्ति॒ नास॑श्स्थिते॒ सोमै॑ऽद्भ्युः प्र॒त्यङ्-
 ङ् स॒दोऽती॑या॒दथ॑ क॒था दा॑क्षिणानि॒ होतु॑मेति॒ यामो॑ हि स तेषां॒ कस्मा॑ अहं दे॒वा यामं॑ वा॒ऽयामं॑
 वाऽनु॑ ज्ञास्यन्तीत्यु॒त्तरे॑णाऽऽ*ग्री॒द्धं प॒रीत्य॑ जुहोति॒ दाक्षि॑णानि॒ न प्रा॒णान्त्सं क॑र॒षति॑ न्य॒न्ये धि॒-
 ष्णि॒या उ॒प्यन्ते॑ () नान्ये॒ यान् नि॒वप॑ति॒ तेन॑ तान् प्री॒णाति॑ यान् ननि॒वप॑ति॒ यद॑नुदिशति॒ तेन॑ तान् ॥

Pada Paata

वाच॑म् । सम् । प्रेति॑ । य॒च्छेत् । उ॒प॒दासु॑केत्यु॒प-दासु॑का । अ॒स्य । वाक् । स्यात् ।
 ब्र॒ह्मवा॑दिन् इति॑ ब्रह्म - वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । न । अस॑श्स्थित॒ इत्यसं॑ - स्थि॒ते । सोमै॑ । अ॒द्भ्युः
 । प्र॒त्यङ् । स॒दः । अती॑ति । इ॒यात् । अथ॑ । क॒था । द॒क्षिणानि॑ । होतु॑म् । ए॒ति । यामः॑
 । हि । सः । तेषा॑म् । कस्मै॑ । अहं॑ । दे॒वाः । याम॑म् । वा । अया॑मम् । वा । अ॒न्विति॑
 । ज्ञा॒स्यन्ति॑ । इति॑ । उत्त॑रेणे॒त्युत्-त॑रेण॒ । आग्नी॑द्धमि॒त्याग्नि॑ - इ॒द्धम् । प॒रीत्येति॑ परि - इत्य॑ ।
 जुहो॑ति । द॒क्षिणानि॑ । न । प्रा॒णानिति॑ प्र - अ॒नान् । समि॑ति । क॒रु॒षति॑ । नीति॑ । अ॒न्ये ।
 धि॒ष्णि॒याः । उ॒प्यन्ते॑ () । न । अ॒न्ये । यान् । नि॒व॒प॒तीति॑ नि - व॒पति॑ । तेन॑ । तान् । प्री॒-
 णा॒ति । यान् । न । नि॒व॒प॒तीति॑ नि - व॒पति॑ । यत् । अ॒नु॒दि॒श॒तीत्यनु॑ - दि॒शति॑ । तेन॑ । तान् ॥

7 TS 6.3.2.1

TS 6.3.2.1

Samhita Paata

सु॒व॒र्गाय॑ वा ए॒तानि॑ लो॒काय॑ हूयन्ते॒ यद् वै॑स॒र्जनानि॑ द्वाभ्यां॒ गार्ह॑पत्ये जुहोति द्वि॒पाद् यज॑मानः
 प्रति॑ष्ठित्या॒ आग्नी॑द्धे जुहोत्य॒न्तरिक्ष॑ ए॒वाऽऽ*क्र॑मत आह॒वनी॑ये जुहोति सु॒व॒र्गमे॒वैनं॑ लो॒कं ग॑मयति
 दे॒वान् वै सु॑व॒र्गं लो॒कं य॒तो रक्षा॑स्य जिघा॑सन्ते सोमे॒न राजा॑ रक्षा॑स्य॒प॒ह॒त्या॒सु-मा॒त्मानं॑ कृ॒त्वा
 सु॒व॒र्गं लो॒कमा॑यन् रक्ष॑सा॒मनु॑पलाभा॒या ऽऽ*त्तः॑ सोमो॑ भव॒त्यथ॑- []

Pada Paata

सु॒व॒र्गायेति॑ सु॒वः - गा॒य । वै । ए॒तानि॑ । लो॒काय॑ । हू॒यन्ते॑ । यत् । वै॒स॒र्जनानि॑ । द्वाभ्या॑म्

। गार्हपत्य इति गार्ह - पत्ये । जुहोति । द्विपादिति द्वि - पात् । यजमानः । प्रतिष्ठित्या
 इति प्रति - स्थित्यै । आग्नी॑द् इत्याग्नि॑-इद्दे । जुहोति । अन्तरिक्षे । एव । एति । क्रमते ।
 आहवनीय॑ इत्या॑ - हवनीये॑ । जुहोति । सुवर्गमिति॑ सुवः - गम् । एव । एनम् । लोकम् ।
 गमयति । देवान् । वै । सुवर्गमिति॑ सुवः - गम् । लोकम् । यतः । रक्षा॑सि । अजिघा॑सुन् ।
 । ते । सोमेन । राज्ञा॑ । रक्षा॑सि । अप॒हत्येत्य॑प - हत्य॑ । अमुम् । आत्मान॑म् । कृत्वा
 । सुवर्गमिति॑ सुवः - गम् । लोकम् । आयन् । रक्ष॑साम् । अनु॑पलाभायेत्यनु॑प - लाभाय॑ ।
 आतः । सोमः । भवति॑ । अथ ।

8 TS 6.3.2.2

TS 6.3.2.2

Samhita Paata

वैसर्जनानि॑ जुहोति रक्ष॑सामप॑हत्यै त्व॑ सोम॑ तनूकृद्भ्य॑ इत्या॑ह तनूकृद्भ्य॑ष द्वेषो॑भ्योऽन्यकृ॑तेभ्य॑
 इत्या॑हान्यकृ॑तानि हि रक्षा॑स्युरु यन्ता॑सि वरू॑थमित्या॑होरु ण॑स्कृ॒धीति॑ वावैतदा॑ह जुषा॑णो अ॒मुरा-
 ज्य॑स्य वे॒त्वित्या॑हासुमे॒व यज॑मानं कृत्वा सु॒वर्गं लो॒कं ग॑मयति रक्ष॑सा-मनु॑पलाभायाऽऽ* सोमं॑ ददत्-
 []

Pada Paata

वैसर्जनानि॑ । जुहोति । रक्ष॑साम् । अप॑हत्या॒ इत्य॑प - हत्यै । त्वम् । सोम॑ । तनूकृद्भ्य॑ इति॑
 तनूकृत् - भ्यः । इति॑ । आ॒ह । तनूकृ॑दिति॑ तनू - कृत् । हि । एषः । द्वेषो॑भ्य॑ इति॑ द्वेषः -

भ्यः । अ॒न्यकृ॑तेभ्य॒ इत्य॒न्य - कृ॑तेभ्यः । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्यकृ॑ता॒नीत्य॒न्य - कृ॑ता॒नि । हि ।
 रक्षा॑सि । उ॒रु । य॒न्ता । अ॒सि । वरू॑थम् । इति॑ । आ॒ह । उ॒रु । नः । कृ॑धि । इति॑
 । वाव । ए॒तत् । आ॒ह । जु॒षाणः । अ॒मुः । आ॒ज्य॑स्य । वे॒तु । इति॑ । आ॒ह । अ॒मुम्
 । ए॒व । यज॑मानम् । कृ॒त्वा । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः - गम् । लो॒कम् । ग॒म॒य॒ति । रक्ष॑साम् ।
 अनु॑पलाभायेत्यनु॑प - ला॒भा॒य । एति॑ । सोम॑म् । द॒द॒ते ।

9 TS 6.3.2.3

TS 6.3.2.3

Samhita Paata

आ ग्रा॒व्ण॒ आ वा॑य॒व्या॑न्या द्रो॒णक॒ल॒शमु॑त् प॒त्नी॑मा न॒य॒न्त्य॒न्वना॑सि॒ प्र वर्त॑यन्ति॒ याव॑दे॒वास्या॑स्ति॒
 तेन॑ स॒ह सु॑व॒र्गं लो॒कमे॑ति॒ नय॑व॒त्यर्चा॑ऽऽग्नी॒द्धे जु॑होति॒ सुव॑र्गस्य॒ लो॒कस्या॑भिनी॒त्यै ग्रा॒व्णो वा॑य॒व्यानि॑
 द्रो॒णक॒ल॒शमा॑ग्नी॒द्ध उप॑ वासयति॒ वि ह्ये॒नं तैर्गृ॑ह्यते॒ यथ॑ स॒होप॑वा॒सये॒दपु॒वाये॑त॒ सौम्य॑र्चा॒ प्र पा॑दयति॒
 स्वयै॑- []

Pada Paata

एति॑ । ग्रा॒व्णः । एति॑ । वा॒य॒व्या॑नि । एति॑ । द्रो॒णक॒ल॒शमि॑ति॒ द्रो॒ण - क॒ल॒शम् । उ॒दि॒ति॑
 । प॒त्नी॑म् । एति॑ । न॒य॒न्ति । अ॒न्वि॒ति॑ । अ॒ना॑सि । प्रेति॑ । वर्त॑यन्ति॒ । याव॑त् । ए॒व
 । अ॒स्य । अ॒स्ति॑ । तेन॑ । स॒ह । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः - गम् । लो॒कम् । ए॒ति॑ । नय॑व॒त्येति॑
 नय॑ - व॒त्या । ऋ॒चा । आ॒ग्नी॒द्ध इ॒त्याग्नि॑ - इ॒द्धे । जु॑होति॒ । सु॒व॒र्गस्ये॑ति॒ सुवः - ग॒स्य॑ ।

लो॒कस्य॑ । अ॒भिनी॑त्या इत्य॒भि-नी॑त्यै । ग्राव॑ष्णः । वा॒य॒व्या॑नि । द्रो॒ण॒क॒ल॒शमि॑ति द्रो॒ण॒क॒ल॒शम् ।
 । आ॒ग्नी॒द्वा इत्या॑ग्नि - इ॒द्वा । उ॒पेति॑ । वा॒स॒य॒ति । वी॑ति । हि । ए॒नम् । तैः । गृ॒ह्ण॑ते । यत् ।
 सह । उ॒प॒वा॒स॒येदि॑त्युप - वा॒स॒यै॑त् । अ॒पु॒वा॒येत॑ । सौ॒म्य । ऋ॒चा । प्रे॑ति । पा॒द॒य॒ति । स्व॒या॑ ।

10 TS 6.3.2.4

TS 6.3.2.4

Samhita Paata

-वैनं॑ दे॒वत॑या प्र पा॒द॒य॒त्यदि॑त्याः स॒दोऽस्य॑दि॒त्याः स॒द आ॑ सी॒देत्या॑ह यथा॒य॒जु॒रेवै॑तद्-यज॑मानो वा
 ए॒तस्य॑ पु॒रा गो॑प्ता भ॑वत्येष वो॑ दे॒व स॒वित् । सो॒म इत्या॑ह स॒वितृ॑प्र॒सूत॑ ए॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्यः सं प्र॒यच्छ॑-
 त्ये॒तत् त्व॑ सो॒म दे॒वो दे॒वानु॑पा॒गा इत्या॑ह दे॒वो ह्येष॑ सन्- []

Pada Paata

ए॒व । ए॒नम् । दे॒वत॑या । प्रे॑ति । पा॒द॒य॒ति । अ॒दि॒त्याः । स॒दः । अ॒सि । अ॒दि॒त्याः । स॒दः
 । ए॒ति । सी॒द्वा । इति॑ । आ॒ह । य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा-य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । यज॑मानः । वै ।
 ए॒तस्य॑ । पु॒रा । गो॑प्ता । भ॑वति । ए॒षः । वः । दे॒व । स॒वित् । सो॒मः । इति॑ । आ॒ह ।
 स॒वितृ॑प्र॒सूत॑ इति॑ स॒वितृ॑-प्र॒सूतः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भ्यः । स॒म् । प्रे॑ति । य॒च्छति॑ । ए॒तत् ।
 त्वम् । सो॒म । दे॒वः । दे॒वान् । उ॒पेति॑ । अ॒गाः । इति॑ । आ॒ह । दे॒वः । हि । ए॒षः । स॒न् ।

11 TS 6.3.2.5

TS 6.3.2.5

Samhita Paata

देवानुपैतीदमहं मनुष्यो मनुष्यानित्याह मनुष्यो(1) ह्येष सन् मनुष्यानुपैति यदेतद् यजुर्न ब्रूयादप्रजा
अपशुर्यजमानः स्यात् सह प्रजया सह रायस्पोषेणेत्याह प्रजयैव पशुभिः सहेमं लोकमुपावर्तते नमो
देवेभ्य इत्याह नमस्कारो हि देवानां स्वधा पितृभ्य इत्याह स्वधाकारो हि- []

Pada Paata

देवान् । उपैतीत्युप - एति । इदम् । अहम् । मनुष्यः । मनुष्यान् । इति । आह । मनुष्यः
। हि । एषः । सन् । मनुष्यान् । उपैतीत्युप - एति । यत् । एतत् । यजुः । न । ब्रूयात्
। अप्रजा इत्यप्र - जाः । अपशुः । यजमानः । स्यात् । सह । प्रजयेति प्र - जया । सह ।
रायः । पोषेण । इति । आह । प्रजयेति प्र - जया । एव । पशुभिरिति पशु-भिः । सह ।
इमम् । लोकम् । उपावर्तते इत्युप - आवर्तते । नमः । देवेभ्यः । इति । आह । नमस्कार
इति नमः - कारः । हि । देवानां । स्वधेति स्व - धा । पितृभ्य इति पितृ - भ्यः । इति
। आह । स्वधाकार इति स्वधा - कारः । हि ।

12 TS 6.3.2.6

TS 6.3.2.6

Samhita Paata

पितॄ॑णामि॒दम॒हं निर्व॑रुणस्य॒ पाशा॑दित्या॒ह वरु॑णपा॒शादे॒व निर्मु॑च्यते ऽ॒ग्रे व्र॑तप॒त आ॒त्मनः॒ पूर्वा॑ त॒नू-
रा॒देयेत्या॑हुः को हि तद्वे॒द यद् वसी॑यान्त्स्वे व॒शे भू॑ते पुन॑र्वा॒ ददा॑ति न वेति॒ ग्रावा॑णो॒ वै सोम॑स्य॒
राज्ञो॑ मलि॒म्बुसे॒ना य ए॒वं वि॒द्वान् ग्राव्ण॑ आ॒ग्नी॒द्ध उप॑वा॒सय॑ति नैनं॑ मलि॒म्बुसे॒ना वि॑न्दति () ॥

Pada Paata

पि॒तृणा॑म् । इ॒दम् । अ॒हम् । निरि॑ति । वरु॑णस्य । पा॒शात् । इति॑ । आ॒ह । वरु॑णपा॒शादि॑ति
वरु॑ण - पा॒शात् । ए॒व । निरि॑ति । मु॒च्यते । अ॒ग्रे । व्र॑तप॒त इति॑ व्रत - प॒ते । आ॒त्मनः॑ । पूर्वा॑
। त॒नूः । आ॒देयेत्या॑ - दे॒या । इति॑ । आ॒हुः । कः । हि । तत् । वे॒द । यत् । वसी॑यान् ।
स्वे । व॒शे । भू॑ते । पुनः॑ । वा । ददा॑ति । न । वा । इति॑ । ग्रावा॑णः । वै । सोम॑स्य ।
राज्ञः॑ । म॒लि॒म्बुसे॒नेति॑ मलि॒म्बु - से॒ना । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । ग्राव्णः॑ । आ॒ग्नी॒द्ध इत्या॑ग्नि -
इ॒द्धे । उ॒प॒वा॒सय॑तीत्यु॒प - वा॒सय॑ति । न । ए॒नम् । म॒लि॒म्बुसे॒नेति॑ मलि॒म्बु - से॒ना । वि॑न्दति () ॥

13 TS 6.3.3.1

TS 6.3.3.1

Samhita Paata

वैष्ण॑व्यर्चा हु॒त्वा यूप॑मच्छैति॒ वैष्ण॑वो वै दे॒वत॑या॒ यूपः॑ स्वयै॒वैनं॑ दे॒वत॑या ऽच्छै॒त्यत्य॑न्या॒नगां॑ नान्या॒-
नुपा॑गा॒मित्या॑हाति॒ ह्यन्या॑नेति॒ नान्या॑-नु॒पैत्य॑र्वा॒त्तवा॑ परै॒रवि॑दं प॒रोऽव॑रै॒रित्या॑हा॒र्वाग॑ध्यैनं॒ परै॑र्वि॒न्दति॑ प॒-
रोऽव॑रै॒स्तं त्वा॑ जुषे- []

Pada Paata

वैष्ण॒व्या । ऋ॒चा । हु॒त्वा । यू॒पम् । अ॒च्छ । ए॒ति । वैष्ण॒वः । वै । दे॒वत॑या । यू॒पः ।
 । स्व॒याँ । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वत॑या । अ॒च्छ । ए॒ति । अ॒तीति॑ । अ॒न्यान् । अ॒गाँम् ।
 न । अ॒न्यान् । उ॒पेति॑ । अ॒गा॒म् । इति॑ । आ॒ह । अ॒तीति॑ । हि । अ॒न्यान् । ए॒ति ।
 न । अ॒न्यान् । उ॒पैतीत्यु॑प-ए॒ति । अ॒र्वाक् । त्वा । परैः" । अ॒वि॒दुम् । प॒रः । अ॒वरैः ।
 इति॑ । आ॒ह । अ॒र्वाक् । हि । ए॒नम् । परैः" । वि॒न्दति॑ । प॒रः । अ॒वरैः । तम् । त्वा । जु॒षे ।

14 TS 6.3.3.2**TS 6.3.3.2****Samhita Paata**

वैष्ण॒वं दे॒वय॑ज्याया॒ इत्या॑ह दे॒वय॑ज्यायै ह्ये॒नं जु॑षते दे॒वस्त्वा॑ स॒वि॒ता म॒द्धा॑न॒त्तिव॑त्या॒ह तेज॑सै॒वैन॑-
 म॒न॒त्त्योष॑धे॒ त्राय॑स्वैन॒स्वधि॑ते॒ मै॒न॒स्वधि॑ते॒ हि॒सी॒रित्या॑ह॒ वज्रो॑ वै स्वधि॑तिः॒ शान्त्यै॑ स्वधि॑ते॒र्वृक्ष॑स्य॒
 बिभ्य॑तः॒ प्रथ॑मे॒न॒ शक॑ले॒न स॒ह तेजः॑ परा॑ प॒तति॑ यः प्र॑थ॒मः शक॑लः॒ परा॑प॒तेत् तम॑प्या॒ हरे॑थ्
 स॒तेज॑स- []

Pada Paata

वैष्ण॒वम् । दे॒वय॑ज्याया॒ इति॑ दे॒व - य॑ज्यायै । इति॑ । आ॒ह । दे॒वय॑ज्याया॒ इति॑ दे॒व-य॑ज्यायै । हि ।
 । ए॒नम् । जु॑षते॒ । दे॒वः । त्वा । स॒वि॒ता । म॒द्धा॑ । अ॒न॒क्तु॑ । इति॑ । आ॒ह । तेज॑सा । ए॒व ।

ए॒न॒म् । अ॒न॒क्ति॒ । ओष॑धे । त्राय॑स्व । ए॒न॒म् । स्व॑धि॒त॒ इति॑ स्व॒-धि॒ते॒ । मा । ए॒न॒म् । हि॒ऽसीः॑
 । इति॑ । आ॒ह॒ । वज्रः॑ । वै । स्व॑धि॒तिरिति॑ स्व - धि॒तिः । शान्त्यै॑ । स्व॑धि॒तेरिति॑ स्व - धि॒तेः
 । वृ॒क्षस्य॑ । बि॒भ्यतः॑ । प्र॒थ॒मेन॑ । शक॑लेन । स॒ह॒ । तेजः॑ । परेति॑ । पु॒त॒ति॒ । यः । प्र॒थ॒मः ।
 शक॑लः । प॒रा॒प॒ते॒दिति॑ परा - प॒तेत् । तम् । अपि॑ । एति॑ । ह॒रेत् । स॒तेज॑स॒मिति॑ स - ते॒ज॒स॒म् ।

15 TS 6.3.3.3

TS 6.3.3.3

Samhita Paata

-मे॒वैन॒मा ह॑रती॒मे वै लो॒का यू॒पात् प्र॑य॒तो बि॑भ्यति दि॒व॒म॒ग्रेण॑ मा ले॒खीर॑न्त॒रिक्षं॑ म॒द्ध्येन॑ मा हि॒ऽसीरि॑-
 त्या॑है॒भ्य ए॒वैनं॑ लो॒केभ्यः॑ श॒मय॑ति वन॑स्प॒ते श॒तव॑ल॒शो वि॑ रो॒हेत्या॑व्रश्च॒ने जु॒होति॑ तस्मा॑-द्वा॒व्रश्च॑नाद्-
 वृ॒क्षाणां॑ भूया॑ऽस॒ उत्ति॑ष्ठन्ति स॒हस्र॑वल॒शा वि॑ व॒यस् रु॒हेमे॒त्याहा॑- SS*शि॒षमे॒वैता॒मा शा॑स्ते ऽन॑क्षसङ्ग-
 []

Pada Paata

ए॒व । ए॒न॒म् । एति॑ । ह॒र॒ति॒ । इ॒मे । वै । लो॒काः । यू॒पात् । प्र॒य॒त इति॑ प्र - य॒तः ।
 बि॒भ्य॒ति॒ । दि॒व॒म् । अ॒ग्रेण॑ । मा । ले॒खीः॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । म॒द्ध्येन॑ । मा । हि॒ऽसीः॑ ।
 इति॑ । आ॒ह॒ । ए॒भ्यः॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । लो॒केभ्यः॑ । श॒मय॑ति । वन॑स्प॒ते । श॒तव॑ल॒श इति॑
 श॒त - व॒ल॒शः॑ । वी॒ति॑ । रो॒ह॒ । इति॑ । आ॒व्रश्च॑न॒ इत्या॑ - व्रश्च॒ने । जु॒होति॑ । तस्मा॑त् ।
 आ॒व्रश्च॑ना॒दित्या॑ - व्रश्च॒नात् । वृ॒क्षाणां॑ । भूया॑ऽसः । उ॒दि॒ति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । स॒हस्र॑वल॒शा इति॑
 स॒हस्र॑ - व॒ल॒शाः॑ । वी॒ति॑ । व॒यम् । रु॒हेम् । इति॑ । आ॒ह॒ । आ॒शि॒ष॒मि॒त्यां-शि॒षम् । ए॒व ।

ए॒ताम् । ए॒ति । शा॒स्ते । अ॒नक्ष॑सङ्ग॒मित्य॑नक्ष - स॒ङ्गम् ।

16 TS 6.3.3.4

TS 6.3.3.4

Samhita Paata

वृ॒श्चे॒द्-य॒दक्ष॑स॒ङ्गं वृ॒श्चे॒दध॑र्षं य॒ज॑मान॒स्य प्र॒मायु॑कः स्या॒द्यं का॒मये॑ताप्रतिष्ठितः स्या॒दित्या॑रो॒हं तस्मै॑
वृ॒श्चे॒देष॑ वै व॒न॒स्पती॑ना-मप्रतिष्ठितोऽप्रतिष्ठित ए॒व भ॑वति॒ यं का॒मये॑ताप॒शुः स्या॒दित्य॑प॒र्णं तस्मै॑ शु॒ष्का॑ग्रं
वृ॒श्चे॒देष॑ वै व॒न॒स्पती॑ना-मप॒श॒व्योऽप॒शु॒रे॒व भ॑वति॒ यं का॒मये॑त प॒शु॒मान्थ॑ स्या॒दिति॑ बहु॒प॒र्णं तस्मै॑
बहु॑शा॒खं वृ॒श्चे॒देष॑ वै- []

Pada Paata

वृ॒श्चे॒त् । य॒त् । अ॒क्ष॑स॒ङ्ग॒मित्य॑क्ष - स॒ङ्गम् । वृ॒श्चे॒त् । अ॒ध॒र्ष॑मित्य॒धः - ऽर्ष॑म् । य॒ज॑मान॒स्य ।
प्र॒मायु॑क॒मिति॑ प्र-मायु॒कम् । स्या॒त् । य॒म् । का॒मये॑त । अ॒प्रति॑ष्ठित॒ इत्य॑प्रति - स्थि॒तः । स्या॒त् ।
इति॑ । आ॒रो॒ह॒मि॒त्या॑ - रो॒हम् । तस्मै॑ । वृ॒श्चे॒त् । ए॒षः । वै । व॒न॒स्पती॑नाम् । अ॒प्रति॑ष्ठित॒ इत्य॑प्रति
- स्थि॒तः । अ॒प्रति॑ष्ठित॒ इत्य॑प्रति - स्थि॒तः । ए॒व । भ॑वति॒ । य॒म् । का॒मये॑त । अ॒प॒शुः । स्या॒त्
। इति॑ । अ॒प॒र्णम् । तस्मै॑ । शु॒ष्का॑ग्र॒मिति॑ शु॒ष्कं - अ॒ग्रम् । वृ॒श्चे॒त् । ए॒षः । वै । व॒न॒स्पती॑नाम्
। अ॒प॒श॒व्यः । अ॒प॒शुः । ए॒व । भ॑वति॒ । य॒म् । का॒मये॑त । प॒शु॒मानि॑ति॒ पशु॑ - मा॒न् । स्या॒त् ।
इति॑ । बहु॑प॒र्ण॒मिति॑ बहु - प॒र्णम् । तस्मै॑ । बहु॑शा॒ख॒मिति॑ बहु - शा॒खम् । वृ॒श्चे॒त् । ए॒षः । वै ।

17 TS 6.3.3.5

TS 6.3.3.5

Samhita Paata

वनस्पतीनां पशुव्यः पशुमानेव भवति प्रतिष्ठितं वृश्चेत् प्रतिष्ठाकामस्यैष वै वनस्पतीनां प्रतिष्ठितो यः
समे भूम्यै स्वाद्योने रूढः प्रत्येव तिष्ठति यः प्रत्यङ्मुपनतस्तं वृश्चेत् स हि मेधमभ्युपनतः पञ्चार-
त्निं तस्मै वृश्चेद्यं कामयेतोपैनुत्तरो यज्ञो नमेदिति पञ्चाक्षरा पङ्क्तिः पाङ्क्तो यज्ञ उपैनुत्तरो यज्ञो- []

Pada Paata

वनस्पतीनाम् । पशुव्यः । पशुमानिति पशु - मान् । एव । भवति । प्रतिष्ठितमिति प्रति -
स्थितम् । वृश्चेत् । प्रतिष्ठाकामस्येति प्रतिष्ठा- कामस्य । एषः । वै । वनस्पतीनाम् । प्रतिष्ठित-
इति प्रति - स्थितः । यः । समे । भूम्यै । स्वात् । योनेः । रूढः । प्रतीति । एव
। तिष्ठति । यः । प्रत्यङ् । उपनत इत्युप-नतः । तम् । वृश्चेत् । सः । हि । मेधम्
। अभीति । उपनत इत्युप - नतः । पञ्चारत्निमिति पञ्च- अरत्निम् । तस्मै । वृश्चेत् ।
यम् । कामयेत । उपेति । एनम् । उत्तर इत्युत् - तः । यज्ञः । नमेत् । इति । पञ्चा-
क्षरेति पञ्च-आक्षरा । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । उपेति । एनम् । उत्तर इत्युत् - तः । यज्ञः ।

18 TS 6.3.3.6

TS 6.3.3.6

Samhita Paata

नमति षडरन्तिं प्रतिष्ठाकामस्य षड्वा ऋतवः ऋतुष्वेव प्रति तिष्ठति सप्तारन्तिं पशुकामस्य सप्तपदा शक्रैरी पशवः शक्रैरी पशून्नेवाव रुन्धे नवारन्तिं तेजस्कामस्य त्रिवृता स्तोमेन सम्मितं तेजस्त्रिवृत तेजस्येव भवत्येकादशारन्ति-मिन्द्रियकामस्यैकादशाक्षरा त्रिष्टुगिन्द्रियं त्रिष्टुगिन्द्रियाव्येव भवति पञ्चदशारन्तिं भ्रातृव्यवतः पञ्चदशो वज्रो भ्रातृव्याभिभूत्यै सप्तदशारन्तिं प्रजाकामस्य सप्तदशः प्रजापतिः प्रजापतेरास्या () एकविंशत्यरन्तिं प्रतिष्ठाकामस्यैकविंशः स्तोमानां प्रतिष्ठा प्रतिष्ठित्या अष्टाश्रिर्भवत्यष्टाक्षरा गायत्री तेजो गायत्री गायत्री यज्ञमुखं तेजसैव गायत्रिया यज्ञमुखेन संमितः ॥

Pada Paata

नमति । षडरन्तिमिति षट् - अरन्तिम् । प्रतिष्ठाकामस्येति प्रतिष्ठा- कामस्य । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुषु । एव । प्रतीति । तिष्ठति । सप्तारन्तिमिति सप्त - अरन्तिम् । पशुकामस्येति पशु - कामस्य । सप्तपदेति सप्त-पदा । शक्रैरी । पशवः । शक्रैरी । पशून् । एव । अवेति । रुन्धे । नवारन्तिमिति नव - अरन्तिम् । तेजस्कामस्येति तेजः - कामस्य । त्रिवृतेति त्रि - वृता । स्तोमेन । सम्मितमिति सं - मितम् । तेजः । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । तेजस्वी । एव । भवति । एकादशारन्तिमित्येकादश-अरन्तिम् । इन्द्रियकामस्येतीन्द्रिय-कामस्य । एकादशाक्षरेत्येकादश - अक्षरा । त्रिष्टुक् । इन्द्रियम् । त्रिष्टुक् । इन्द्रियावी । एव । भवति । पञ्चदशारन्तिमिति पञ्चदश - अरन्तिम् । भ्रातृव्यवत इति भ्रातृव्य - वतः । पञ्चदश इति पञ्च - दशः । वज्रः । भ्रातृव्याभिभूत्या इति भ्रातृव्य - अभिभूत्यै । सप्तदशारन्तिमिति सप्तदश - अरन्तिम् । प्रजाकामस्येति प्रजा - कामस्य । सप्तदश इति सप्त - दशः । प्रजापतिरिति

प्रजा-पतिः । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः । आस्यै () । एकविंशत्यरत्निमित्येकविंशति -
 अरत्निम् । प्रतिष्ठाकामस्येति प्रतिष्ठा - कामस्य । एकविंश इत्येक - विंशः । स्तोमानाम्
 । प्रतिष्ठेति प्रति - स्था । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । अष्टाश्रिरित्यष्टा - अश्रिः । भु-
 वति । अष्टाक्षरेत्यष्टा - अक्षरा । गायत्री । तेजः । गायत्री । गायत्री । यज्ञमुखमिति यज्ञ
 - मुखम् । तेजसा । एव । गायत्रिया । यज्ञमुखेनेति यज्ञ - मुखेन । संमित इति सं - मितः ॥

19 TS 6.3.4.1

TS 6.3.4.1

Samhita Paata

पृथिव्यै त्वाऽन्तरिक्षाय त्वा दिवे त्वेत्याहैभ्य एवैनं लोकेभ्यः प्रोक्षति पराञ्चं प्रोक्षति पराङ्गि हि
 सुवर्गो लोकः क्रूरमिव वा एतत् करोति यत् खनन्त्यपोऽव नयति शान्त्यै यवमतीरव नयत्यूर्ग्वै
 यवो यजमानेन यूपः संमितो यावानेव यजमान-स्तावती-मेवास्मि-न्नूर्जं दधाति- []

Pada Paata

पृथिव्यै । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । दिवे । त्वा । इति । आह । एभ्यः । एव । एनम्
 । लोकेभ्यः । प्रेति । उक्षति । पराञ्चम् । प्रेति । उक्षति । पराङ् । इव । हि । सुवर्ग
 इति सुवः-गः । लोकः । क्रूरम् । इव । वै । एतत् । करोति । यत् । खनन्ति । अपः ।
 अवेति । नयति । शान्त्यै । यवमतीरिति यव-मतीः । अवेति । नयति । ऊर्क् । वै । यवः
 । यजमानेन । यूपः । संमित इति सं - मितः । यावान् । एव । यजमानः । तावतीम् ।

ए॒व । अ॒स्मिन् । ऊ॒र्जम् । दु॒धाति॑ ।

20 TS 6.3.4.2

TS 6.3.4.2

Samhita Paata

पितॄ॑णाः स॒दन॑म॒सीति॑ ब॒रु॒हि॒र॒व॒ स्तृ॒णाति॑ पितृ॑दे॒व॒त्यो॑(1)॒ ह्येत॑द्-यन्नि॒खात॑ं यद्-ब॒रु॒हि॒र॒न॒व॒स्तीर्य॑
मि॒नु॒यात् पितृ॑दे॒व॒त्यो॑ नि॒खातः॑ स्याद् ब॒रु॒हि॒र॒व॒स्तीर्य॑ मि॒नो॒त्य॒स्यामे॒वैनं॑ मि॒नोति॑ यू॒प॒श॒क॒ल॒मवा॑स्यति
स॒तेज॑स॒मेवैनं॑ मि॒नोति॑ दे॒व॒स्त्वा॑ स॒वि॒ता म॒द्धाऽन॒त्ति॒वत्या॑ह॒ तेज॑सै॒वैनं॑म॒न॒क्ति॑ सु॒पि॒प्प॒लाभ्य॑-स्त्वौष॑धीभ्य
इति॑ च॒षालं॑ प्र॒ति- []

Pada Paata

पि॒तृ॒णा॒म् । स॒दन॑म् । अ॒सि॒ । इति॑ । ब॒रु॒हिः । अ॒वेति॑ । स्तृ॒णा॒ति॒ । पि॒तृ॒दे॒व॒त्य॑मि॒ति॑ पि॒तृ -
दे॒व॒त्य॑म् । हि॒ । ए॒तत् । यत् । नि॒खा॒त॒मि॒ति॑ नि - खा॒त॒म् । यत् । ब॒रु॒हिः । अ॒न॒व॒स्ती॒र्ये॒त्यन॑व
- स्ती॒र्य॑ । मि॒नु॒यात् । पि॒तृ॒दे॒व॒त्य॑ इति॑ पि॒तृ॒दे॒व॒त्यः॑ । नि॒खा॒त॒ इति॑ नि॒खा॒तः॑ । स्या॒त् । ब॒रु॒हिः
। अ॒व॒स्ती॒र्ये॒त्यव॑ - स्ती॒र्य॑ । मि॒नो॒ति॒ । अ॒स्याम् । ए॒व । ए॒नम् । मि॒नो॒ति॒ । यू॒प॒श॒क॒ल॒मि॒ति॑ यू॒प
- श॒क॒ल॒म् । अ॒वेति॑ । अ॒स्य॒ति॒ । स॒तेज॑स॒मि॒ति॑ स - तेज॑सम् । ए॒व । ए॒नम् । मि॒नो॒ति॒ । दे॒वः
। त्वा॒ । स॒वि॒ता । म॒द्धा॑ । अ॒न॒क्तु॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । तेज॑सा । ए॒व । ए॒नम् । अ॒न॒क्ति॑ । सु॒पि॒-
प्प॒लाभ्य॑ इति॑ सु॒पि॒प्प॒लाभ्यः॑ । त्वा॒ । ओष॑धीभ्य॒ इत्योष॑धी - भ्यः॒ । इति॑ । च॒षाल॑म् । प्र॒तीति॑ ।

21 TS 6.3.4.3

TS 6.3.4.3

Samhita Paata

मुञ्चति॑ तस्मा॑च्छीर॒षत॑ ओष॑धयः॒ फलं॑ गृह्णन्त्य॒नक्ति॑ तेजो॒ वा आज्यं॑ यज॑मानेनाग्नि॒ष्ठाऽश्रिः॑ संमि॑ता
यद॑ग्नि॒ष्ठा-मश्रि॑म॒नक्ति॑ यज॑मानमे॒व तेज॑सा ऽन॒त्त्यान्त॑-म॒नत्त्यान्त॑मे॒व यज॑मानं॒ तेज॑सान॒नक्ति॑ स॒र्वतः॑
परि॑ मृ॒शत्य॑परि॒वर्ग॑-मे॒वास्मि॑न् तेजो॒ दधा॑त्युद् दि॒वः स्त॒भाना॑ऽन्तरि॑क्षं पृ॒णेत्या॑है॒षां लो॒कानां॑ वि॒धृत्यै॑
वैष्ण॒व्यर्चा- []

Pada Paata

मु॒ञ्चति॑ । तस्मा॑त् । शी॒र॒षतः॑ । ओष॑धयः । फल॑म् । गृ॒ह्णन्ति॑ । अ॒नक्ति॑ । तेजः॑ । वै
। आज्य॑म् । यज॑मानेन । अ॒ग्नि॒ष्ठेत्य॑ग्नि-स्था । अश्रिः॑ । संमि॑तेति सं - मि॒ता । यत् ।
अ॒ग्नि॒ष्ठामित्य॑ग्नि- स्थाम् । अश्रि॑म् । अ॒नक्ति॑ । यज॑मानम् । ए॒व । तेज॑सा । अ॒नक्ति॑ ।
आ॒न्तमित्या॑ - अ॒न्तम् । अ॒नक्ति॑ । आ॒न्तमित्या॑ - अ॒न्तम् । ए॒व । यज॑मानम् । तेज॑सा ।
अ॒नक्ति॑ । स॒र्वतः॑ । परि॑ति । मृ॒शति॑ । अ॒परि॒वर्ग॑मित्य॒परि - वर्ग॑म् । ए॒व । अ॒स्मिन् । तेजः॑
। द॒धाति॑ । उ॒दिति॑ । दि॒वम् । स्त॒भान् । ए॒ति । अ॒न्तरि॑क्षम् । पृ॒ण । इति॑ । आ॒ह । ए॒षाम्
। लो॒काना॑म् । वि॒धृत्या॑ इति वि - धृ॒त्यै । वैष्ण॒व्या । ऋ॒चा ।

22 TS 6.3.4.4

TS 6.3.4.4

Samhita Paata

कल्पयति वैष्णवो वै देवतया यूपः स्वयैवैनं देवतया कल्पयति द्वाभ्यां कल्पयति द्विपाद् यजमानः
प्रतिष्ठित्यै यं कामयेत् तेजसैनं देवताभिरिन्द्रियेण व्यर्द्धयेय-मित्यग्निष्ठां तस्याश्रि-माहवनीयादित्थं-
वेत्थं वाऽति नावयेत् तेजसैवैनं देवताभिरिन्द्रियेण व्यर्द्धयति यं कामयेत् तेजसैनं देवताभिरिन्द्रियेण
समर्द्धयेयमित्य- []

Pada Paata

कल्पयति । वैष्णवः । वै । देवतया । यूपः । स्वयै । एव । एनम् । देवतया । कल्पयति ।
द्वाभ्याम् । कल्पयति । द्विपादिति द्वि - पात् । यजमानः । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । यम्
। कामयेत् । तेजसा । एनम् । देवताभिः । इन्द्रियेण । वीति । अर्द्धयेयम् । इति । अग्नि-
ष्ठामित्यग्नि - स्थाम् । तस्य । अश्रिम् । आहवनीयादित्या-हवनीयात् । इत्थम् । वा । इत्थम् ।
वा । अतीति । नावयेत् । तेजसा । एव । एनम् । देवताभिः । इन्द्रियेण । वीति । अर्द्धयति
। यम् । कामयेत् । तेजसा । एनम् । देवताभिः । इन्द्रियेण । समिति । अर्द्धयेयम् । इति ।

23 TS 6.3.4.5

TS 6.3.4.5

Samhita Paata

-ग्नि॑ष्ठां तस्या॑श्रि॒माह॑व॒नीये॑न॒ सं मि॑नुया॒त् तेज॑सै॒वैनं॑ दे॒वता॑भिरिन्द्रि॒येण॑ सम॑र्द्धयति ब्रह्म॑वनिं॒ त्वा क्ष॑त्रव॒-
नि॒मित्या॑ह॒ यथा॑य॒जुरे॒वैतत् परि॑ व्य॒यत्यू॒ग्वै र॑श॒ना यज॑मानेन॒ यूपः॑ संमि॑तो॒ यज॑मानमे॒वोर्जा॑ सम॑र्द्धयति
नाभि॑दु॒घ्रे परि॑ व्य॒यति॑ नाभि॑दु॒घ्न ए॒वास्मा॑ ऊ॒र्ज द॑धाति॒ तस्मा॑न्नाभि॑दु॒घ्न ऊ॒र्जा भु॑ञ्जते॒ यं का॒मये॑तो॒र्जेन॑-
[]

Pada Paata

अ॒ग्नि॑ष्ठा॒मि॒त्य॑ग्नि - स्था॒म् । तस्य॑ । अ॒श्रि॑म् । आ॒ह॒व॒नीये॑नेत्या॑ - ह॒व॒नीये॑न । समि॑तिं । मि॒नुया॒त्
। तेज॑सा । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भिः । इन्द्रि॒येण॑ । समि॑तिं । अ॒र्द्ध॑यति । ब्रह्म॑वनि॒मितिं
ब्रह्म॑ - वनि॑म् । त्वा॒ । क्ष॑त्रव॒नि॒मितिं॑ क्ष॑त्र॒-वनि॑म् । इति॑ । आ॒ह॒ । य॒था॑य॒जुरि॑ति॒ यथा॑-य॒जुः
। ए॒व । ए॒तत् । परि॑तिं । व्य॒यति॑ । ऊ॒र्क् । वै । र॑श॒ना । यज॑मानेन । यूपः॑ । संमि॑त
इति॑ सं-मि॒तः । यज॑मानम् । ए॒व । ऊ॒र्जा । समि॑तिं । अ॒र्द्ध॑यति । ना॒भि॑दु॒घ्न इति॑ नाभि -
दु॒घ्रे । परि॑तिं । व्य॒यति॑ । ना॒भि॑दु॒घ्न इति॑ नाभि - दु॒घ्रे । ए॒व । अ॒स्मै । ऊ॒र्जम् । द॑धा॒ति
। तस्मा॑त् । ना॒भि॑दु॒घ्न इति॑ नाभि - दु॒घ्रे । ऊ॒र्जा । भु॑ञ्जते । यम् । का॒मये॑त । ऊ॒र्जा । ए॒नम् ।

24 TS 6.3.4.6

TS 6.3.4.6

Samhita Paata

व्य॑र्द्धये॒य-मि॒त्यू॒र्द्धा वा॑ तस्या॒वाचीं॑ वाऽवो॑हेदू॒र्जै॒वैनं॑ व्य॑र्द्धयति॒ यदि॑ का॒मये॑त् वर॒ष्पुकः॑ पु॒र्जन्यः॑

स्यादित्य-वा॑चीमवो॑हेद् वृष्टि॑मेव नि य॑च्छति यदि॑ कामये॑तावर॑षुकः स्यादित्यू॒र्द्धामुदू॑हेद् वृष्टि॑मे-
वोद् य॑च्छति पितॄ॑णां निखा॑तं मनु॑ष्याणामूर्द्धं निखा॑तादा र॑शनाया ओष॑धीनाः र॑शना विश्वे॑षां- []

Pada Paata

वीति॑ । अ॒र्द्धये॑यम् । इति॑ । ऊ॒र्ध्वाम् । वा । तस्य॑ । अवा॑चीम् । वा । अवेति॑ ।
ऊ॒हेत् । ऊ॒र्जा । ए॒व । ए॒नम् । वीति॑ । अ॒र्द्धय॑ति । यदि॑ । का॒मये॑त । वर॑षुकः ।
प॒र्जन्यः॑ । स्यात् । इति॑ । अवा॑चीम् । अवेति॑ । ऊ॒हेत् । वृष्टि॑म् । ए॒व । नीति॑ । य॒च्छति
। यदि॑ । का॒मये॑त । अवर॑षुकः । स्यात् । इति॑ । ऊ॒र्ध्वाम् । उ॒दिति॑ । ऊ॒हेत् ।
वृष्टि॑म् । ए॒व । उ॒दिति॑ । य॒च्छति । पि॒तॄणाम् । निखा॑तमिति॑ नि - खा॒तम् । मनु॑ष्याणाम्
। ऊ॒र्ध्वम् । निखा॑तादिति॑ नि - खा॒तात् । एति॑ । र॒शनायाः॑ । ओष॑धीनाम् । र॒शना । विश्वे॑षां ।

25 TS 6.3.4.7

TS 6.3.4.7

Samhita Paata

दे॒वाना॑मूर्द्धं॑ र॑शनाया आ च॒षाला॑दिन्द्र॑स्य च॒षाल॑ स॒द्भ्याना॑मति॑रिक्तः॑ स वा ए॒ष स॑र्वदे॒वत्यो॑
यद्यूपो॑ यद्यूपं॑ मि॒नोति॑ सर्वा॑ ए॒व दे॒वताः॑ प्री॒णाति॑ य॒ज्ञेन॑ वै दे॒वाः सु॑वर्गं लो॒कमा॑यन् तेऽम॒न्यन्त॑
मनु॑ष्या नोऽन्वाभ॑विष्यन्तीति॑ ते यू॒पेन॑ योपयित्वा सु॑वर्गं लो॒कमा॑यन् तमृष॑यो यू॒पेनै॑वानु प्राजा॑नन्
तद् यू॒पस्य॑ यू॒पत्वं- []

Pada Paata

देवाना॑म् । ऊ॒र्ध्वम् । रु॒श॒नायाः॑ । ए॒ति॑ । च॒षाला॑त् । इन्द्र॑स्य । च॒षाल॑म् । सा॒ङ्ख्याना॑म् ।
 । अति॑रि॒क्तमि॒त्यति॑ - रि॒क्तम् । सः । वै । ए॒षः । स॒र्वदे॒वत्य॑ इति॑ स॒र्व-दे॒वत्यः॑ । यत् ।
 यू॒पः । यत् । यू॒पम् । मि॒नोति॑ । सर्वाः॑ । ए॒व । दे॒वताः॑ । प्री॒णाति॑ । य॒ज्ञेन॑ । वै ।
 दे॒वाः । सु॒व॒र्गमि॒ति॑ सु॒वः-ग॑म् । लो॒कम् । आ॒य॒न् । ते । अ॒म॒न्यन्त॑ । म॒नु॒ष्याः॑ । नः ।
 अ॒न्वाभ॑विष्यन्तीत्यनु॑-आभ॑विष्यन्ति । इति॑ । ते । यू॒पेन॑ । यो॒पयि॑त्वा । सु॒व॒र्गमि॒ति॑ सु॒वः-ग॑म् ।
 । लो॒कम् । आ॒य॒न् । तम् । ऋ॒षयः॑ । यू॒पेन॑ । ए॒व । अनु॑ । प्रेति॑ । अ॒जान॑न् । तत् ।
 यू॒पस्य॑ । यू॒प॒त्वमि॒ति॑ यू॒प- त्वम् ।

26 TS 6.3.4.8**TS 6.3.4.8****Samhita Paata**

यद् यू॒पं मि॒नोति॑ सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ प्र॒ज्ञा॒त्यै पु॒रस्ता॑न् मि॒नोति॑ पु॒रस्ता॑द्धि य॒ज्ञस्य॑ प्र॒ज्ञाय॑ते प्र॒ज्ञातः॑ हि
 तद् यदति॑पन्न आ॒हुरि॒दं का॒र्यमा॑सीदिति॑ सा॒ङ्ख्या वै दे॒वा य॒ज्ञम॒त्यम॑न्यन्त॑ तान्. य॒ज्ञो नास्पृ॑शत् तान्.
 यद् य॒ज्ञस्याति॑रि॒क्तमा॑सीत् तदस्पृ॑शदति॑रि॒क्तं वा ए॒तद् य॒ज्ञस्य॑ यदु॒ग्राव॑ग्निं म॑थित्वा प्र॒हर॑त्यति॑रि॒क्तमे॒त-
 []

Pada Paata

यत् । यू॒पम् । मि॒नोति॑ । सु॒व॒र्गस्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ । लो॒कस्य॑ । प्र॒ज्ञा॒त्या इति॑ प्र - ज्ञा॒त्यै ।
 पु॒रस्ता॑त् । मि॒नोति॑ । पु॒रस्ता॑त् । हि । यु॒ज्ञस्य॑ । प्र॒ज्ञाय॑त इति॑ प्र - ज्ञा॒यते॑ । अ॒प्र॒ज्ञात॑मित्य॒ग्रं
 - ज्ञा॒तम् । हि । तत् । यत् । अति॑प॒न्न इत्यति॑ - प॒न्ने । आ॒हुः । इ॒दम् । का॒र्यम् । आसी॑त्
 । इति॑ । सा॒द्भ्याः । वै । दे॒वाः । यु॒ज्ञम् । अती॑ति॒ । अ॒म॒न्यन्त॑ । तान् । यु॒ज्ञः । न ।
 अ॒स्पृश॑त् । तान् । यत् । यु॒ज्ञस्य॑ । अति॑रि॒क्तमित्यति॑ - रि॒क्तम् । आसी॑त् । तत् । अ॒स्पृश॑त्
 । अति॑रि॒क्तमित्यति॑ - रि॒क्तम् । वै । ए॒तत् । यु॒ज्ञस्य॑ । यत् । अ॒ग्नौ । अ॒ग्निम् । म॒थित्वा ।
 प्र॒हर॑तीति॑ प्र - ह॒रति॑ । अति॑रि॒क्तमित्यति॑ - रि॒क्तम् । ए॒तत् ।

27 TS 6.3.4.9

TS 6.3.4.9

Samhita Paata

-द्यूपस्य॑ यदूर्ध्वं च॒षाला॑त् तेषां॑ तद् भा॒ग॒धेयं॑ ताने॒व तेन॑ प्रीणाति॑ दे॒वा वै स॑स्थि॒ते सोमे॑ प्र सु॒चोऽह॑रन्
 प्र यू॒पं ते॑ऽमन्यन्त॑ य॒ज्ञेश॑सं॒वा इ॒दं कु॑र्म॒ इति॑ ते प्र॒स्तुर॑ः सु॒चां नि॒ष्क्रय॑ण॒मप॑श्यन्थ॒ स्वरु॑न् यूपस्य॑
 स॑स्थि॒ते सोमे॑ प्र प्र॒स्तुर॑ः ह॒रति॑ जु॒होति॑ स्वरु॑मय॒ज्ञेश॑साय ॥

Pada Paata

यूप॑स्य । यत् । ऊ॒र्ध्वम् । च॒षाला॑त् । तेषा॑म् । तत् । भा॒ग॒धेय॑मिति॑ भा॒ग - धेय॑म् । तान्
 । ए॒व । तेन॑ । प्री॒णाति॑ । दे॒वाः । वै । स॑स्थि॒त इति॑ सं॒स्थि॒ते । सोमे॑ । प्रेति॑ । सु॒चः
 । अ॒ह॑रन् । प्रेति॑ । यू॒पम् । ते । अ॒म॒न्यन्त॑ । यु॒ज्ञ॒वेश॑समिति॑ य॒ज्ञ - वे॒शस॑म् । वै । इ॒दम्

। कु॒र्मः । इति॑ । ते । प्र॒स्तर॑मिति॑ प्र - स्तरम् । सु॒चाम् । नि॒ष्क्रय॑णमिति॑ निः - क्रय॑णम् ।
 । अ॒पश्य॑न् । स्वरु॑म् । यू॒पस्य॑ । स॒स्थितु॑ इति॑ सं - स्थि॒ते । सोमै॑ । प्रेति॑ । प्र॒स्तर॑मिति॑
 प्र-स्तरम् । हर॑ति । जुहोति॑ । स्वरु॑म् । अ॒य॒श्वे॒शसा॑येत्य॒य॒ञ्ज-वे॒शसा॑य ॥

28 TS 6.3.5.1

TS 6.3.5.1

Samhita Paata

सा॒द्व्या वै दे॒वा अ॒स्मिँल्लो॒क आ॑सन् नान्यत् किं च॒न मि॒षत् तेऽग्नि॑मे॒वाग्र॑ये मे॒धाया॑ ऽल॑भन्तु न
 ह्य॒न्यदा॑ल॒भ्य-मवि॑न्दन् ततो॒ वा इ॒माः प्र॒जाः प्रा॒जाय॑न्तु यद॒ग्नाव॑ग्निं म॒थित्वा॑ प्र॒हर॑ति प्र॒जानां॑ प्र॒जन॑नाय
 रु॒द्रो वा ए॒ष यद॑ग्निर्यज॑मानः प॒शुर्य॑त् प॒शुमा॑ल॒भ्याग्निं॑ मन्थे॑द् रु॒द्राय॑ यज॑मान- []

Pada Paata

सा॒द्व्याः । वै । दे॒वाः । अ॒स्मिन् । लो॒के । आ॑सन् । न । अ॒न्यत् । किम् । च॒न ।
 मि॒षत् । ते । अ॒ग्निम् । ए॒व । अ॒ग्रये॑ । मे॒धाय॑ । एति॑ । अ॒ल॒भन्तु॑ । न । हि । अ॒न्यत् ।
 । आ॒ल॒भ्यमित्या॑-ल॒भ्यम् । अवि॑न्दन् । ततः॑ । वै । इ॒माः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्रेति॑ ।
 अ॒जाय॑न्तु । यत् । अ॒ग्नौ । अ॒ग्निम् । म॒थित्वा॑ । प्र॒हर॑तीति॑ प्र - हर॑ति । प्र॒जाना॑मिति॑ प्र -
 जाना॑म् । प्र॒जन॑नायेति॑ प्र-जन॑नाय । रु॒द्रः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । यज॑मानः । प॒शुः
 । यत् । प॒शुम् । आ॒ल॒भ्येत्या॑ - ल॒भ्यम् । अ॒ग्निम् । मन्थे॑त् । रु॒द्राय॑ । यज॑मानम् ।

29 TS 6.3.5.2

TS 6.3.5.2

Samhita Paata

-मपि दद्व्यात् प्रमायुकः स्यादथो खल्वाहुग्निः सर्वा देवता हविरेतद्यत् पशुरिति यत् पशुमालभ्याग्निं
मन्थति हव्यायैवाऽऽसन्नाय सर्वा देवता जनय-त्युपाकृत्यैव मन्थ्य-स्तन्नेवाऽऽलब्धं नेवानालब्ध-
मग्ने-जनित्रं-मसीत्याहाग्नेर्ह्येत-जनित्रं वृषणौ स्थ इत्याह वृषणौ- []

Pada Paata

अपीति । दद्व्यात् । प्रमायुक इति प्र-मायुकः । स्यात् । अथो इति । खलु । आहुः ।
अग्निः । सर्वाः । देवताः । हविः । एतत् । यत् । पशुः । इति । यत् । पशुम् ।
आलभ्येत्यालभ्यं । अग्निम् । मन्थति । हव्यायं । एव । आसन्नायेत्या-सन्नायं । सर्वाः ।
देवताः । जनयति । उपाकृत्येत्युप - आकृत्यं । एव । मन्थ्यः । तत् । न । इव ।
आलब्धमित्या - लब्धम् । न । इव । आलब्धमित्यना - लब्धम् । अग्नेः । जनित्रम् । असि
। इति । आह । अग्नेः । हि । एतत् । जनित्रम् । वृषणौ । स्थः । इति । आह । वृषणौ ।

30 TS 6.3.5.3

TS 6.3.5.3

Samhita Paata

ह्येता-वुर्वश्यस्यायु-रसीत्याह मिथुनत्वाय घृतेनाक्ते वृषणं दधाथामित्याह वृषणं ह्येते दधाते ये अग्निं
गायत्रं छन्दोऽनु प्र जायस्वेत्याह छन्दोभिरेवैनं प्र जनयत्यग्रये मथ्यमानायानु ब्रूहीत्याह सावित्रीमृ-
चमन्वाह सवितृप्रसूत एवैनं मन्थति जातायानु ब्रूहि- []

Pada Paata

हि । एतौ । उर्वशी । असि । आयुः । असि । इति । आह । मिथुनत्वायेति मिथुन
- त्वाय । घृतेन । अक्ते इति । वृषणम् । दधाथाम् । इति । आह । वृषणम् । हि
। एते इति । दधाते इति । ये इति । अग्निम् । गायत्रम् । छन्दः । अनु । प्रेति ।
जायस्व । इति । आह । छन्दोभिरिति छन्दः - भिः । एव । एनम् । प्रेति । जनयति ।
अग्रये । मथ्यमानाय । अन्विति । ब्रूहि । इति । आह । सावित्रीम् । ऋचम् । अन्विति ।
आह । सवितृप्रसूत इति सवितृ-प्रसूतः । एव । एनम् । मन्थति । जाताय । अन्विति । ब्रूहि ।

31 TS 6.3.5.4

TS 6.3.5.4

Samhita Paata

प्रहियमाणायानु ब्रूहीत्याह काण्डेकाण्ड एवैनं क्रियमाणे समर्द्धयति गायत्रीः सर्वा अन्वाह गायत्र-
छन्दा वा अग्निः स्वेनैवैनं छन्दसा समर्द्धयत्यग्निः पुरा भवत्यग्निं मथित्वा प्र हरति तौ सभवंतौ
यजमानमभि सं भवतो भवतं नः समनसावित्याह शान्त्यै प्रहृत्य जुहोति जातायैवास्मा अन्नम-
पि () दधात्याज्येन जुहोत्येतद्वा अग्नेः प्रियं धाम यदाज्यं प्रियेणैवैनं धाम्ना समर्द्धयत्यथो तेजसा ॥

Pada Paata

प्र॒ह्रिय॑मा॒णाये॒ति प्र - ह्रि॒यमा॑णाय । अ॒न्वि॒ति । ब्रू॒हि । इति॑ । आ॒ह । का॒ण्डे॑का॒ण्ड इति॑ का॒ण्डे
 - का॒ण्डे । ए॒व । ए॒नम् । क्रि॒यमा॑णे । स॒मि॒ति । अ॒र्ध॒य॒ति । गा॒य॒त्रीः । सर्वाः॑ । अ॒न्वि॒ति
 । आ॒ह । गा॒य॒त्र॒छन्दा॑ इति॑ गा॒य॒त्र॒छन्दाः॑ । वै । अ॒ग्निः । स्वे॒न । ए॒व । ए॒नम् । छ॒न्द॒सा
 । स॒मि॒ति । अ॒र्ध॒य॒ति । अ॒ग्निः । पु॒रा । भ॒व॒ति । अ॒ग्निम् । म॒थि॒त्वा । प्रे॒ति । ह॒र॒ति । तौ
 । स॒भ॒व॒न्ता॒वि॒ति सं - भ॒व॒न्तौ । य॒ज॒मान॑म् । अ॒भि । स॒मि॒ति । भ॒व॒तः । भ॒व॒तम् । नः॑ ।
 स॒म॒न॒सा॒वि॒ति स - म॒न॒सौ । इति॑ । आ॒ह । शा॒न्त्यै॑ । प्र॒ह॒त्ये॒ति प्र॒ह॒त्य । जु॒हो॒ति । जा॒ताय॑ ।
 ए॒व । अ॒स्मै । अ॒न्नम् । अ॒पी॒ति () । दु॒धा॒ति । आ॒ज्ये॑न । जु॒हो॒ति । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः
 । प्रि॒यम् । धा॒म । यत् । आ॒ज्यम् । प्रि॒येण॑ । ए॒व । ए॒नम् । धा॒म्ना॑ । स॒मि॒ति । अ॒र्ध॒य॒ति
 । अथो॑ इति॑ । ते॒ज॒सा ॥

32 TS 6.3.6.1**TS 6.3.6.1****Samhita Paata**

इ॒षे त्वे॒ति ब्रू॒हि॒रा द॑त्त इ॒च्छत॑ इ॒व ह्ये॑ष यो य॒ज॒त उ॒प॒वी॒र॒सी॒त्या॒हो॒प ह्ये॑ना॒नाक॑रोत्यु॒पो दे॒वान्
 दै॒वी॒र्वि॒शः प्रा॒गु॒रि॒त्या॒ह दै॒वी॒र्ह्ये॒ता वि॒शः सु॒ती॒र्दे॒वानु॑प॒य॒न्ति व॒ही॒रु॒शि॒ज॒ इ॒त्या॒ह॒र्त्वि॒जो वै व॒ह्न्य उ॒शि॒ज॒-
 स्त॒स्मा॒दे॒वमा॑ह॒ बृ॒ह॒स्प॒ते धा॒र॒या व॒सू॒नी॒त्या- []

Pada Paata

इ॒षे । त्वा॒ । इति॑ । ब॒रु॒हिः । एति॑ । दु॒त्ते । इ॒च्छते॑ । इ॒व । हि । ए॒षः । यः । यज॑ते ।
 उ॒प॒वीरि॑त्युप - वीः । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । उ॒पेति॑ । हि । ए॒नान् । आ॒क॒रोती॑त्या - क॒रोति॑ ।
 उ॒पो इति॑ । दे॒वान् । दै॒वीः । वि॒शः । प्रेति॑ । अ॒गुः । इति॑ । आ॒ह । दै॒वीः । हि । ए॒ताः ।
 वि॒शः । स॒तीः । दे॒वान् । उ॒प॒यन्ती॑त्युप - यन्ति॑ । व॒ह्नीः । उ॒शिजः॑ । इति॑ । आ॒ह । ऋ॒त्वि॒जः । वै । व॒ह्नयः॑ । उ॒शिजः॑ । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह । बृ॒हस्प॑ते । धा॒रय॑ । वसू॑नि । इति॑ ।

33 TS 6.3.6.2**TS 6.3.6.2****Samhita Paata**

-ह॒ ब्रह्म॑ वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑ति॒ ब्रह्म॑णै॒वास्मै॑ प॒शून॑व॒ रुन्धे॑ ह॒व्या ते॑ स्व॒दन्ता॑मित्या॒ह स्व॒दय॑त्ये॒वैनान्॑ दे॒वं
 त्वष्ट॑र्वसु॒ रण॑वेत्या॒ह त्वष्टा॑ वै प॒शूनां॑ मि॒थुना॑ना॒ रूप॑कृद् रूप॑मे॒व प॒शुषु॑ दधा॒ति रे॒वती॑ रम॑द्धमि॒त्याह॑
 प॒शवो॑ वै रे॒वतीः॑ प॒शूने॑वास्मै॒ रम॑यति दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सव॑ इति॑- []

Pada Paata

आ॒ह । ब्रह्म॑ । वै । दे॒वाना॑म् । बृ॒हस्प॑तिः । ब्रह्म॑णा । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे
 । ह॒व्या । ते॑ । स्व॒दन्ता॑म् । इति॑ । आ॒ह । स्व॒दय॑ति । ए॒व । ए॒नान् । दे॒वं । त्वष्टाः॑ । वसु॑
 । रण॑व । इति॑ । आ॒ह । त्वष्टा॑ । वै । प॒शूना॑म् । मि॒थुना॑ना॒म् । रू॒प॒कृदि॑ति॒ रूप॑ - कृत् ।
 रू॒पम् । ए॒व । प॒शुषु॑ । द॒धा॒ति । रे॒वतीः॑ । रम॑द्धम् । इति॑ । आ॒ह । प॒शवः॑ । वै । रे॒वतीः॑

। प॒शून् । ए॒व । अ॒स्मै । र॒म॒य॒ति । दे॒वस्य॑ । त्वा॒ । स॒वि॒तुः । प॒स॒व इति॑ प्र - सु॒वे । इति॑ ।

34 TS 6.3.6.3

TS 6.3.6.3

Samhita Paata

र॒श॒ना॒मा द॑त्ते प्र॒सू॒त्या अ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्या॒-मि॒त्याह॑श्विनौ हि दे॒वाना॑म॒द्भ्यूर् आ॒स्तां पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑मि॒त्याह॑
य॒त्या ऋ॒तस्य॑ त्वा दे॒वह॒विः पा॒शेना॑ऽऽ* र॒भे इ॒त्याह॑ स॒त्यं वा ऋ॒तः स॒त्येनै॒वैन॑मृ॒तेना॑ ऽऽ*र॒भते
ऽक्ष॒ण॒या परि॑ हरति व॒द्भ्यः हि प्र॒त्यञ्च॑ प्रति मुञ्चन्ति॒ व्यावृ॑त्त्यै ध॒र्षा मा॒नुषा॑निति॒ नि यु॑नक्ति॒ धृत्या॑
अ॒द्भ्य- []

Pada Paata

र॒श॒ना॒म् । एति॑ । द॒त्ते । प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र - सू॒त्यै । अ॒श्विनोः॑ । बा॒हुभ्या॑मिति॒ बा॒हु-भ्या॑म् । इति॑
। आ॒ह । अ॒श्विनौ॑ । हि । दे॒वाना॑म् । अ॒द्भ्यूर् इति॑ । आ॒स्ताम् । पू॒ष्णः । ह॒स्ताभ्या॑म् । इति॑
। आ॒ह । य॒त्यै । ऋ॒तस्य॑ । त्वा॒ । दे॒वह॒विरिति॑ दे॒व - ह॒विः । पा॒शेन॑ । एति॑ । र॒भे । इति॑ ।
आ॒ह । स॒त्यम् । वै । ऋ॒तम् । स॒त्येन॑ । ए॒व । ए॒नम् । ऋ॒तेन॑ । एति॑ । र॒भते॑ । अ॒क्ष॒ण॒या
। परि॑ति । ह॒रति॑ । व॒द्भ्यम् । हि । प्र॒त्यञ्च॑म् । प्र॒तिमु॑ञ्चन्तीति॒ प्रति॑ - मु॒ञ्चन्ति॑ । व्यावृ॑त्त्या इ-
ति॒ वि - आ॒वृ॒त्यै । ध॒र्ष । मा॒नुषा॑न् । इति॑ । नीति॑ । यु॒नक्ति॑ । धृ॒त्यै । अ॒द्भ्य इत्य॑त् - भ्यः ।

35 TS 6.3.6.4

TS 6.3.6.4

Samhita Paata

स्त्वौषधीभ्यः प्रोक्षामीत्याहन्द्रयो ह्येष ओषधीभ्यः सुभवंति यत् पशुरपां पेरुरसीत्याहैष ह्यपां पाता
यो मेधायाऽऽ* रुभ्यते स्वात्तं चित् सदेवः हव्यमापो देवीः स्वदंतैनुमित्याह स्वदयत्येवैनं-मुपरिष्ठात्
प्रोक्षत्युपरिष्ठादेवैनं मेद्वयं करोति पाययत्यन्तरत एवैनं () मेद्वयं करोत्यधस्तादुपौक्षति सर्वत एवैनं
मेद्वयं करोति ॥

Pada Paata

त्वा । ओषधीभ्य इत्योषधि - भ्यः । प्रेति । उक्षामि । इति । आह । अन्द्र्य इत्यन्त - भ्यः
। हि । एषः । ओषधीभ्य इत्योषधि - भ्यः । सुभवंतीति सं - भवति । यत् । पशुः । अपाम्
। पेरुः । असि । इति । आह । एषः । हि । अपाम् । पाता । यः । मेधाय । आरुभ्यत
इत्या-रुभ्यते । स्वात्तम् । चित् । सदेवमिति स - देवम् । हव्यम् । आपः । देवीः । स्वदंत
। एनम् । इति । आह । स्वदयति । एव । एनम् । उपरिष्ठात् । प्रेति । उक्षति । उपरिष्ठात्
। एव । एनम् । मेद्वयम् । करोति । पाययति । अन्तरतः । एव । एनम् () । मे-
द्वयम् । करोति । अधस्तात् । उपेति । उक्षति । सर्वतः । एव । एनम् । मेद्वयम् । करोति ॥

36 TS 6.3.7.1

TS 6.3.7.1

Samhita Paata

अ॒ग्निना॑ वै हो॒त्रा दे॒वा असु॑रा-न॒भ्य॑भव-॒न्न॒ग्रये॑ समि॒द्धय॑मा॒नाया॑नु॒ ब्रू॒हीत्या॑ह॒ भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्यै स॒प्तद॑श
सा॒मिधे॑नीरन्वा॒ह स॒प्तद॑शः प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑ते॒रास्यै॑ स॒प्तद॑शान्वा॒ह द्वा॑द॒श मा॒साः पञ्च॑त॒वः स सँव॑-
थ्स॒रः सँव॑थ्स॒रं प्र॒जा अनु॑ प्रजा॒यन्ते॑ प्र॒जानां॑ प्र॒जन॑नाय दे॒वा वै सा॒मिधे॑नीर॒नूच्य॑ य॒ज्ञं ना॒न्वप॑श्यन्थ
स प्र॒जाप॑ति-स्तू॒ष्णीमा॑घा॒र- []

Pada Paata

अ॒ग्निना॑ । वै । हो॒त्रा । दे॒वाः । असु॑रान् । अ॒भीति॑ । अ॒भव॑न् । अ॒ग्रये॑ । समि॒द्धय॑मा॒नायेति॑
सं - इ॒द्धय॑मा॒नाय । अ॒न्विति॑ । ब्रू॒हि । इति॑ । आ॒ह । भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्या इति॑ भ्रातृ॑व्य-अ॒भिभू॒त्यै
। स॒प्तद॑शेति॑ स॒प्त - द॑श । सा॒मिधे॑नीरिति॑ सां - इ॒धेनीः॑ । अ॒न्विति॑ । आ॒ह । स॒प्तद॑श इति॑ स॒प्त
- द॑शः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - प॑तिः । प्र॒जाप॑ते॒रिति॑ प्र॒जा - प॑तेः । आ॒स्यै॑ । स॒प्तद॑शेति॑ स॒प्त
- द॑श । अ॒न्विति॑ । आ॒ह । द्वा॑द॒श । मा॒साः । पञ्च॑ । ऋ॒तवः॑ । सः । सँव॑थ्स॒र इति॑ सं
- व॒थ्स॒रः । सँव॑थ्स॒रमिति॑ सं - व॒थ्स॒रम् । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । अनु॑ । प्रेति॑ । जा॒यन्ते॑ ।
प्र॒जाना॑मिति॑ प्र-जा॒नाम् । प्र॒जन॑नायेति॑ प्र-जन॑नाय । दे॒वाः । वै । सा॒मिधे॑नीरिति॑ सां-इ॒धेनीः॑ ।
अ॒नूच्ये॑त्यनु॒ - उच्य॑ । य॒ज्ञम् । न । अ॒न्विति॑ । अ॒पश्य॑न् । सः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॑तिः
। तू॒ष्णीम् । आ॒घा॒रमित्या॑-घा॒रम् ।

37 TS 6.3.7.2

TS 6.3.7.2

Samhita Paata

-मा ऽघारयत् ततो वै देवा यज्ञमन्वपश्यन्. यत् तूष्णी-माघार-माघारयति यज्ञस्यानुख्यात्या असुरेषु
वै यज्ञ आसीत् तं देवास्तूष्णीः होमेनावृञ्जत यत् तूष्णी-माघार-माघारयति भ्रातृव्यस्यै व तद् यज्ञं
वृङ्क्ते परिधीन्धु सं माँष्टि पुनात्येवैनान् त्रिस्त्रिः सं माँष्टि त्र्यावृद्धि यज्ञोऽथो रक्षसामपहत्यै द्वादश सं
पद्यन्ते द्वादश- []

Pada Paata

एति । अघारयत् । ततः । वै । देवाः । यज्ञम् । अन्विति । अपश्यन् । यत् । तूष्णीम् ।
आघारमित्या - घारम् । आघारयतीत्या - घारयति । यज्ञस्य । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै ।
असुरेषु । वै । यज्ञः । आसीत् । तम् । देवाः । तूष्णीः होमेनेति तूष्णीम्-होमेन । अवृञ्जत
। यत् । तूष्णीम् । आघारमित्या - घारम् । आघारयतीत्या - घारयति । भ्रातृव्यस्य । एव
। तत् । यज्ञम् । वृङ्क्ते । परिधीनिति परि - धीन् । समिति । माँष्टि । पुनाति । एव ।
एनान् । त्रिस्त्रिरिति त्रिः - त्रिः । समिति । माँष्टि । त्र्यावृद्धि त्रि - आवृत् । हि । य-
ज्ञः । अथो इति । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप - हृत्यै । द्वादश । समिति । पद्यन्ते । द्वादश ।

38 TS 6.3.7.3

TS 6.3.7.3

Samhita Paata

मासाः सँवत्सरः सँवत्सरमेव प्रीणात्यथो सँवत्सरमेवास्मा उप दधाति सुवर्गस्य लोकस्य सम-
ष्ट्यै शिरो वा एतद् यज्ञस्य यदाधारोऽग्निः सर्वा देवता यदाधार-माधारयति शीरूषत एव यज्ञस्य
यजमानः सर्वा देवता अव रुन्धे शिरो वा एतद् यज्ञस्य यदाधार आत्मा पशुराधारमाधार्य पशुः
समनक्त्यात्मन्नेव यज्ञस्य- []

Pada Paata

मासाः । सँवत्सर इति सं-वत्सरः । सँवत्सरमिति सं-वत्सरम् । एव । प्रीणाति । अथो इति
। सँवत्सरमिति सं - वत्सरम् । एव । अस्मै । उपेति । दधाति । सुवर्गस्येति सुवः - गस्य
। लोकस्य । समष्ट्या इति सं - अष्ट्यै । शिरः । वै । एतत् । यज्ञस्य । यत् । आधार
इत्या - धारः । अग्निः । सर्वाः । देवताः । यत् । आधारमित्या-धारम् । आधारयतीत्या-
धारयति । शीरूषतः । एव । यज्ञस्य । यजमानः । सर्वाः । देवताः । अवेति । रुन्धे ।
शिरः । वै । एतत् । यज्ञस्य । यत् । आधार इत्या - धारः । आत्मा । पशुः । आधार-
मित्या - धारम् । आधार्येत्या - धार्य । पशुम् । समिति । अनुक्ति । आत्मन् । एव । यज्ञस्य ।

39 TS 6.3.7.4

TS 6.3.7.4

Samhita Paata

शिरः॑ प्रति॑ दधाति॑ सं ते॑ प्रा॒णो वा॒युना॑ गच्छता॒मित्या॑ह वायुदे॒वत्यो॑ वै प्रा॒णो वा॒यावे॒वास्य॑ प्रा॒णं
जु॒होति॑ सं॒ यज॑त्रैरङ्गानि॑ सं॒ य॒ज्ञप॑तिरा॒शिषे॒त्याह॑ य॒ज्ञप॑तिमे॒वास्या॒ऽऽशिषं॑ गमयति॑ वि॒श्वरू॑पो वै त्वाष्ट्र
उ॒परि॑ष्ठात् प॒शुम॒भ्यव॑मीत् तस्मा॑-दु॒परि॑ष्ठात् प॒शोर्ना॑व द्यन्ति॑ यदु॒परि॑ष्ठात् प॒शुः संम॑नक्ति॑ मे॒द्व्यमे॒वै- []

Pada Paata

शिरः॑ । प्रतीति॑ । दधाति॑ । समिति॑ । ते । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । वा॒युना॑ । ग॒च्छता॒म्
। इति॑ । आ॒ह । वा॒युदे॒वत्य॑ इति॑ वायु-दे॒वत्यः॑ । वै । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । वा॒यौ ।
ए॒व । अ॒स्य । प्रा॒णमि॑ति॒ प्र - अ॒नम् । जु॒होति॑ । समिति॑ । यज॑त्रैः । अङ्गानि॑ । समिति॑
। य॒ज्ञप॑तिरिति॑ य॒ज्ञ - प॒तिः । आ॒शिषे॒त्या - शिषा॑ । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञप॑तिमिति॑ य॒ज्ञ -
प॒तिम् । ए॒व । अ॒स्य । आ॒शिष॑मित्या॑-शिष॑म् । ग॒मय॑ति । वि॒श्वरू॑प इति॑ वि॒श्व - रू॒पः । वै
। त्वाष्ट्रः॑ । उ॒परि॑ष्ठात् । प॒शुम् । अ॒भीति॑ । अ॒वमी॑त् । तस्मा॑त् । उ॒परि॑ष्ठात् । प॒शोः ।
न । अवे॑ति॒ । द्यन्ति॑ । यत् । उ॒परि॑ष्ठात् । प॒शुम् । स॒मन॑क्तीति॑ सं - अ॒नक्ति॑ । मे॒द्व्यम् । ए॒व ।

40 TS 6.3.7.5

TS 6.3.7.5

Samhita Paata

-नं करोत्यृत्विजो वृणीते छन्दाश्स्येव वृणीते सप्त वृणीते सप्त ग्राम्याः पशवः सप्ताऽऽरण्याः सप्त छन्दाश्स्युभयस्यावरुद्ध्या एकादश प्रयाजान् यजति दश वै पशोः प्राणा आत्मैकादशो यावानेव पशुस्तं प्र यजति वृषामेकः परि शय आत्मैवाऽऽत्मानं परि शये वज्रो वै स्वधितिर्वज्रो यूपशकलो घृतं खलु वै () देवा वज्रं कृत्वा सोममघ्नन् घृतेनाक्तौ पशुं त्रायेथामित्याह वज्रेणैवैनं वशं कृत्वाऽऽलभते ॥

Pada Paata

ए॒नम् । क॒रो॒ति । ऋ॒त्वि॒जः । वृ॒णी॒ते । छ॒न्दा॑श्सि । ए॒व । वृ॒णी॒ते । स॒प्त । वृ॒णी॒ते । स॒प्त । ग्रा॒म्याः । प॒श॒वः । स॒प्त । आ॒र॒ण्याः । स॒प्त । छ॒न्दा॑श्सि । उ॒भय॑स्य । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॒द्ध्यै । ए॒का॒द॒श । प्र॒या॒जा॒निति॑ प्र - या॒जान् । य॒ज॒ति । द॒श । वै । प॒शोः । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । आ॒त्मा । ए॒का॒द॒शः । या॒वान् । ए॒व । प॒शुः । तम् । प्रेति॑ । य॒ज॒ति । वृ॒षाम् । ए॒कः । प॒रीति॑ । श॒ये । आ॒त्मा । ए॒व । आ॒त्मान॑म् । प॒रीति॑ । श॒ये । व॒ज्रः । वै । स्व॒धि॒तिरिति॑ स्व - धि॒तिः । व॒ज्रः । यूप॒शक॑ल इति॑ यूप - श॒कलः । घृ॒तम् । ख॒लु । वै () । दे॒वाः । व॒ज्रम् । कृ॒त्वा । सोम॑म् । अ॒घ्नन् । घृ॒तेन॑ । अ॒क्तौ । प॒शुम् । त्रा॒ये॒थाम् । इति॑ । आ॒ह । व॒ज्रेण॑ । ए॒व । ए॒नम् । व॒शं । कृ॒त्वा । एति॑ । ल॒भ॒ते ॥

41 TS 6.3.8.1

TS 6.3.8.1

Samhita Paata

पर्य॑ग्नि॒ करो॑ति॒ सर्व॑हु॒तमे॒वैनं॑ करो॒त्य-स्क॑न्दा॒या-स्क॑न्नः॒ हि तद् यद् धु॑तस्य॒ स्कन्द॑ति॒ त्रिः पर्य॑ग्नि॒ करो॑ति॒ त्र्या॑वृ॒द्धि य॒ज्ञोऽथो॑ रक्ष॑साम॒पह॑त्यै॒ ब्रह्म॑वा॒दिनो॑ वद॒न्त्यन्वा॑र॒भ्यः प॒शू(३)र्ना॑न्वा॒रभ्या॑(३)इति॑ मृ॒त्यवे॒ वा ए॒ष नी॑यते॒ यत् प॒शुस्तं॑ यद॒न्वा॒रभे॑त् प्र॒मायु॑को॒ यज॑मानः॒ स्या॒दथो॑ ख॒ल्वाहुः॑ सु॒वर्गा॑य॒ वा ए॒ष लो॒काय॑ नीयते॒ यत्- []

Pada Paata

पर्य॑ग्नीति॒ परि॑ - अ॒ग्नि । क॒रोति॑ । स॒र्वहु॑तमि॒ति स॒र्व-हु॑तम् । ए॒व । ए॒नम् । क॒रोति॑ । अ॒स्क॑न्दा॒य । अ॒स्क॑न्नम् । हि । तत् । यत् । हु॒तस्य॑ । स्क॑न्दति॒ । त्रिः । पर्य॑ग्नीति॒ परि॑ - अ॒ग्नि । क॒रोति॑ । त्र्या॑वृ॒द्धि त्रि॑ - आ॒वृत् । हि । य॒ज्ञः । अथो॑ इति॑ । रक्ष॑साम् । अ॒पह॑त्या॒ इत्य॑प - ह॒त्यै । ब्रह्म॑वा॒दिन॑ इति॑ ब्रह्म॑वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । अ॒न्वा॒रभ्य॑ इत्य॑नु - आ॒रभ्यः॑ । प॒शू(३)ः । न । अ॒न्वा॒रभ्या॑(३) इत्य॑नु - आ॒रभ्या॑(३)ः । इति॑ । मृ॒त्यवे॑ । वै । ए॒षः । नी॑यते॒ । यत् । प॒शुः । तम् । यत् । अ॒न्वा॒रभे॑तेत्य॑नु-आ॒रभे॑त् । प्र॒मायु॑क॒ इति॑ प्र॒मायु॑कः । यज॑मानः । स्या॒त् । अथो॑ इति॑ । ख॒ल्व् । आ॒हुः । सु॒वर्गा॑येति॑ सु॒वः - गा॑य । वै । ए॒षः । लो॒काय॑ । नी॑यते॒ । यत् ।

42 TS 6.3.8.2

TS 6.3.8.2

Samhita Paata

प॒शुरि॑ति॒ यन्ना॑न्वा॒रभे॑त् सु॒वर्गा॑ल्लो॒काद् यज॑मानो॒ ही॑येत् वपा॒श्रप॑णी॒भ्या-म॒न्वा॒रभे॑त् तन्ने॒वा॒न्वा॒रब्धं॑ ने-

वान॑न्वारब्धमु॒प॒ प्रे॒ष्य॑ हो॒तर॒ ह॒व्या॑ दे॒वेभ्य॑ इ॒त्या॑हे॒षितः॑ हि क॒र्म क्रि॑यते रे॒वंती॑र्य॒ज्ञप॑तिं प्रि॒य॒धा ऽऽवि॑-
श॒तेत्या॑ह यथा॒य॒जु॒रे॒वैतद॑ग्निना॑ पु॒रस्ता॑देति॒ रक्ष॑साम॒प॒हत्यै॑ पृथि॒व्याः स॒पृ॒चः पा॒हीति॑ ब॒रु॒हि॒- []

Pada Paata

प॒शुः । इति॑ । यत् । न । अ॒न्वा॒र॒भे॒तेत्य॑नु - आ॒र॒भे॒त । सु॒व॒र्गादि॑ति॒ सुवः॑ - गात् । लो॒कात्
। यज॑मानः । ही॒येत् । व॒पा॒श्रप॑णीभ्या॒मिति॑ वपा - श्रप॑णीभ्याम् । अ॒न्वा॒र॒भ॒त॒ इत्य॑नु - आ॒र॒भ॒ते
। तत् । न । इ॒व । अ॒न्वा॒र॒ब्ध॒मित्य॑नु-आ॒र॒ब्धम् । न । इ॒व । अ॒न॒न्वा॒र॒ब्ध॒मित्य॑न॒नु-आ॒र॒ब्धम्
। उ॒प॑ । प्रे॒ति॑ । इ॒ष्य॑ । हो॒तः । ह॒व्या॑ । दे॒वेभ्यः॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । इ॒षित॑म् । हि । क॒र्म ।
क्रि॑यते॑ । रे॒वंतीः॑ । य॒ज्ञ॒प॒ति॒मिति॑ य॒ज्ञ - प॒ति॒म् । प्रि॒य॒धेति॑ प्रि॒य - धा॑ । ए॒ति॑ । वि॒श॒त॒ । इति॑
। आ॒ह॒ । य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । अ॒ग्नि॒ना॑ । पु॒रस्ता॑त् । ए॒ति॑ । रक्ष॑-
साम् । अ॒प॒ह॒त्या॒ इत्य॑प॑ - ह॒त्यै॑ । पृथि॒व्याः । स॒पृ॒च॒ इति॑ सं - पृ॒चः । पा॒हि॒ । इति॑ । ब॒रु॒हिः ।

43 TS 6.3.8.3

TS 6.3.8.3

Samhita Paata

-रु॒पा॑स्य॒त्य-स्क॑न्दा॒या-स्क॑न्नः॑ हि तद् यद् ब॒रु॒हिषि॑ स्क॒न्द॒त्यथो॑ ब॒रु॒हिष॑दमे॒वैनं॑ करोति॒ परा॒डा
व॑र्ततेऽद्भ्युः प॒शोः स॑ज्ञ॒प्यमा॑नात् प॒शुभ्य॑ ए॒व तन्नि॑ हु॒त आ॒त्मनो॑ऽना॒व्र॑स्काय॒ गच्छ॑ति॒ श्रियं॑ प्र प॒शू-
ना॑प्नोति॒ य ए॒वं वे॒द प॒श्चा॒ल्लो॒का वा ए॒षा प्रा॑च्यु॒दानी॑यते॒ यत् प॒त्नी न॑म॒स्त आ॒ता॒नेत्या॑हाऽऽ*दि॒त्यस्य॑
वै रु॒श्मय॑- []

Pada Paata

उपेति॑ । अ॒स्य॒ति॒ । अ॒स्क॑न्दाय । अ॒स्क॑न्नम् । हि॒ । तत् । यत् । ब॒रु॒हि॒षि॑ । स्क॒न्द॑ति ।
 अथो॑ इति॑ । ब॒रु॒हि॒षद॑मिति॑ ब॒रु॒हि॒ - स॑दम् । ए॒व । ए॒न॒म् । क॒रो॒ति॒ । प॒रा॒ङ् । ए॒ति॑ । व॒र्त॑ते
 । अ॒द्भ्युः॑ । प॒शोः॑ । स॒ज्जु॑प्यमा॒ना॒दि॒ति॑ सं - ज्ञु॒प्यमा॑नात् । प॒शुभ्य॑ इति॑ प॒शु - भ्यः॑ । ए॒व ।
 तत् । नी॒ति॑ । हु॒ते॒ । आ॒त्म॑नः । अ॒नो॑व्रस्का॒येत्य॑नो॒व्रस्का॒य॒ । ग॒च्छ॑ति । श्रि॒यम् । प्रे॒ति॑ ।
 प॒शून् । आ॒प्नो॑ति । यः । ए॒वम् । वे॒द॑ । प॒श्चा॒ल्लो॒के॒ति॑ प॒श्चा॒त् - लो॒का॒ । वै । ए॒षा । प्रा॒ची॑
 । उ॒दा॒नी॒य॒त् इत्यु॑त् - आ॒नी॒य॒ते॒ । यत् । प॒त्नी॑ । न॒मः॑ । ते॒ । आ॒ता॒ने॒त्या॑ - ता॒न् । इति॑ ।
 आ॒ह॒ । आ॒दि॒त्यस्य॑ । वै । र॒श्म॑यः ।

44 TS 6.3.8.4**TS 6.3.8.4****Samhita Paata**

आ॒ता॒ना॒स्तेभ्य॑ ए॒व न॑म॒स्करो॑त्य॒न॒र्वा प्रे॒ही॒त्या॑ह॒ भ्रातृ॑व्यो॒ वा अ॒र्वा भ्रातृ॑व्याप॒नु॒त्यै घृ॒तस्य॑ कु॒ल्याम॑नु॒
 स॒ह प्र॑जया॑ स॒ह रा॒यस्पो॑षे॒णे-त्या॑ह॒ ऽऽ*शि॒षमे॑वैता॒मा शा॑स्त॒ आपो॑ दे॒वीः शु॒द्धा॒युव॑ इत्या॑ह॒ यथा॒य॒-
 जु॒रे॒वैत॑त् ॥

Pada Paata

आ॒ता॒ना इत्या॑ - ता॒नाः । तेभ्यः॑ । ए॒व । नमः॑ । क॒रोति॑ । अ॒न॒र्वा । प्रेति॑ । इ॒हि । इति॑
 । आ॒ह । भ्रातृ॑व्यः । वै । अ॒र्वा । भ्रातृ॑व्यापनुत्या॒ इति॑ भ्रातृ॑व्य - अ॒प॒नु॒त्यै । घृ॒तस्य॑ ।
 कु॒ल्याम् । अ॒न्वि॒ति । स॒ह । प्र॒जयेति॑ प्र - जया॑ । स॒ह । रा॒यः । पोषे॑ण । इति॑ । आ॒ह
 । आ॒शिष॑मित्या॑ - शिष॑म् । ए॒व । ए॒ताम् । एति॑ । शा॒स्ते । आपः॑ । दे॒वीः । शु॒द्धा॒युव॑ इति॑
 शु॒द्ध - यु॒वः । इति॑ । आ॒ह । य॒था॒य॒जुरि॑ति यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् ॥

45 TS 6.3.9.1

TS 6.3.9.1

Samhita Paata

प॒शोर्वा आल॑ब्धस्य प्रा॒णाञ्छृ॑गृच्छति॒ वाक् आ॒ प्या॑यतां प्रा॒णस्त॒ आ प्या॑यता॒मित्या॑ह प्रा॒णेभ्य॑ ए॒वास्य॑
 शुच॑श् शमयति॒ सा प्रा॒णेभ्योऽधि॑ पृथि॒वीश् शुक् प्र वि॑शति॒ शमहो॑भ्या॒मिति॑ नि न॑यत्यहो॒रात्रा॒भ्यामे॒व
 पृथि॑व्यै शुच॑श् शमय॒त्योष॑धे त्रा॒यस्वै॒नस्व॑धिते॒ मै॒नस् हि॑स्सीरित्या॑ह वज्रो॒ वै स्व॑धितिः- []

Pada Paata

प॒शोः । वै । आल॑ब्धस्येत्या - ल॒ब्धस्य॑ । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र - अ॒नान् । शुक् । ऋ॒च्छति॑ । वाक्
 । ते । एति॑ । प्या॒यता॑म् । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । ते । एति॑ । प्या॒यता॑म् । इति॑ । आ॒ह
 । प्रा॒णेभ्य॑ इति॑ प्र - अ॒नेभ्यः॑ । ए॒व । अ॒स्य । शुच॑म् । श॒मय॑ति । सा । प्रा॒णेभ्य॑ इति॑
 प्र - अ॒नेभ्यः॑ । अधी॑ति । पृथि॒वीम् । शुक् । प्रेति॑ । वि॒शति॑ । शम् । अ॒हो॑भ्या॒मित्यहः॑ -
 भ्या॑म् । इति॑ । नीति॑ । न॒यति॑ । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॑मित्यहः-रा॒त्राभ्या॑म् । ए॒व । पृथि॑व्यै । शुच॑म्

। श॒म॒य॒ति॒ । ओष॑धे । त्राय॑स्व । ए॒न॒म् । स्व॒धि॑त॒ इति॒ स्व - धि॒ते॒ । मा । ए॒न॒म् । हि॒ऽसीः॑
। इति॑ । आ॒ह॒ । व॒ज्रः॑ । वै । स्व॒धि॑ति॒रिति॒ स्व - धि॒तिः॑ ।

46 TS 6.3.9.2

TS 6.3.9.2

Samhita Paata

शान्त्यै॑ पार्श्व॒त आ च्छ॑यति म॒द्भ्य॒तो हि म॑नु॒ष्या आ च्छ॑यन्ति॑ ति॒र॒श्ची॒न॒मा च्छ॑य॒त्यनू॑ची॒नः॑ हि म॑नु॒ष्या
आ॒च्छ॑यन्ति॑ व्यावृ॒त्त्यै॑ रक्ष॑सां भा॒गोऽसी॑ति॒ स्थवि॑म॒तो ब॒रु॒हि॒त्त्वाऽपा॑स्यत्य॒स्त्रैव॑ रक्षा॑सि नि॒रव॑दयत
इ॒दम॒हः॑ रक्षो॑ऽध॒मं तमो॑ नयामि॒ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॑ष्म इत्या॑ह॒ द्वौ वा॒व पुरु॑षौ॒ यं चै॒व- []

Pada Paata

शान्त्यै॑ । पा॒र्श्व॒तः । एति॑ । छ॒यति॑ । म॒द्भ्य॒तः । हि । म॑नु॒ष्याः॑ । आ॒च्छ॑यन्तीत्या॑-छयन्ति॑
। ति॒र॒श्ची॒न॒म् । एति॑ । छ॒यति॑ । अ॒नू॒ची॒न॒म् । हि । म॑नु॒ष्याः॑ । आ॒च्छ॑यन्तीत्या॑ - छयन्ति॑
। व्यावृ॒त्त्या॒ इति॑ वि - आवृ॒त्त्यै॑ । रक्ष॑साम् । भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । स्थ॒वि॒म॒तः । ब॒रु॒हिः । अ॒त्त्वा । अ॒पेति॑ । अ॒स्यति॑ । अ॒स्त्रा । ए॒व । रक्षा॑सि । नि॒रव॑दयत॒ इति॑ निः
- अव॑दयते । इ॒दम् । अ॒हम् । रक्षः॑ । अ॒ध॒मम् । तमः॑ । न॒यामि॑ । यः । अ॒स्मान् ।
द्वेष्टि॑ । यम् । च॒ । व॒यम् । द्वि॑ष्मः । इति॑ । आ॒ह॒ । द्वौ । वा॒व । पुरु॑षौ । यम् । च॒ । ए॒व ।

47 TS 6.3.9.3

TS 6.3.9.3

Samhita Paata

द्वेष्टि॑ यश्चैनं॑ द्वेष्टि॑ तावु॑भावध॑मं तमो॑ नयती॑षे त्वेति॑ व॒पामु॑त्खि॒दती॑च्छत॑ इव॒ ह्येष॑ यो यज॑ते यदु॑पतृ॒न्धाद्-
रु॒द्रोऽस्य॑ प॒शून् घा॑तुकः स्याद् यन्नो॑पतृ॒न्धा-दय॑ता स्या-दु॒न्ययो॑पतृ॒णत्त्य॑न्यया॒ न धृ॑त्यै घृ॒तेन॑ द्यावा-
पृथि॑वी प्रो॒र्ण्वा॑था॒मित्या॑ह द्यावा॑पृथि॒वी ए॒व रसे॑नान॒त्त्यच्छि॑न्नो- []

Pada Paata

द्वेष्टि॑ । यः । च । ए॒नम् । द्वेष्टि॑ । तौ । उ॒भौ । अ॒ध॒मम् । तमः॑ । न॒य॒ति । इ॒षे
। त्वा । इति॑ । व॒पाम् । उ॒दि॒ति । खि॒द॒ति । इ॒च्छ॒ते । इ॒व । हि । ए॒षः । यः ।
यज॑ते । यत् । उ॒प॒तृ॒न्धा॒दित्यु॑प - तृ॒न्धात् । रु॒द्रः । अ॒स्य । प॒शून् । घा॑तुकः । स्या॒त्
। यत् । न । उ॒प॒तृ॒न्धा॒दित्यु॑प - तृ॒न्धात् । अ॒य॒ता । स्या॒त् । अ॒न्यया॑ । उ॒प॒तृ॒ण॒त्तीत्यु॑प -
तृ॒ण॒त्ति । अ॒न्यया॑ । न । धृ॑त्यै । घृ॒तेन॑ । द्या॒वा॒पृथि॑वी इति॑ द्यावा॑-पृथि॒वी । प्रेति॑ । ऊ॒र्ण्वा॑-
था॒म् । इति॑ । आ॒ह । द्या॒वा॒पृथि॑वी इति॑ द्यावा॑ - पृथि॒वी । ए॒व । रसे॑न । अ॒न॒क्ति । अ॒च्छि॑न्नः ।

48 TS 6.3.9.4

TS 6.3.9.4

Samhita Paata

रायः सुवीर इत्याह यथायजुरेवैतत् क्रूरमिव वा एतत् करोति यद् वपा-मुत्खिद-त्युर्वन्तरिक्ष-
मन्विहीत्याह शान्त्यै प्र वा एषोऽस्माल्लोकाच्च्यवते यः पशुं मृत्यवे नीयमानमन्वारभते वपाश्रपणी
पुनरन्वारभतेऽस्मिन्नेव लोके प्रति तिष्ठत्यग्निना पुरस्तादेति रक्षसामपहत्या अथो देवता एव हव्येना-
[]

Pada Paata

रायः । सुवीर इति सु - वीरः । इति । आह । यथायजुरिति यथा - यजुः । एव । एतत्
। क्रूरम् । इव । वै । एतत् । करोति । यत् । वपाम् । उत्खिदतीत्युत् - खिदति । उरु
। अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । इति । आह । शान्त्यै । प्रेति । वै । एषः । अस्मात्
। लोकात् । च्यवते । यः । पशुम् । मृत्यवे । नीयमानम् । अन्वारभत् इत्यनु - आरभते
। वपाश्रपणी इति वपा - श्रपणी । पुनः । अन्वारभत् इत्यनु - आरभते । अस्मिन् । एव ।
लोके । प्रतीति । तिष्ठति । अग्निना । पुरस्तात् । एति । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप-हृत्यै
। अथो इति । देवताः । एव । हव्येन ।

49 TS 6.3.9.5

TS 6.3.9.5

Samhita Paata

न्वेति नान्तममङ्गारमति हरेद् यदन्तममङ्गारमति हरेद्-देवता अति मन्येत वायो वीहिं स्तोका-

ना॒मित्या॑ह॒ तस्मा॑द् विभ॑क्ताः स्तो॒का अव॑ प॒द्यन्तेऽग्रं॑ वा ए॒तत् प॑शूनां॒ यद् व॒पाऽग्र॑मोष॑धीनां ब्र॒ह्म॒रु॒हिर॑ग्रेणै॒वाग्रं॑ सम॑र्द्धयत्यथो ओष॑धीष्वेव प॒शून् प्र॑तिष्ठापयति स्वाहा॑कृतीभ्यः प्रेष्ये॒त्याह॑- []

Pada Paata

अ॒न्विति॑ । ए॒ति । न । अ॒न्त॒मम् । अ॒ङ्गा॒रम् । अ॒तीति॑ । ह॒रेत् । यत् । अ॒न्त॒मम् । अ॒ङ्गा॒रम् ।
। अ॒ति॒ह॒रे॒दित्य॑ति - ह॒रेत् । दे॒वताः॑ । अ॒तीति॑ । म॒न्ये॒त् । वा॒यो इति॑ । वी॒ति । इ॒हि ।
स्तो॒काना॑म् । इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । विभ॑क्ता इति वि - भ॒क्ताः । स्तो॒काः । अ॒वेति॑ ।
प॒द्यन्ते॑ । अ॒ग्रम् । वै । ए॒तत् । प॒शूनाम् । यत् । व॒पा । अ॒ग्रम् । ओष॑धीनाम् । ब्र॒ह्म॒रु॒हिः
। अ॒ग्रेण॑ । ए॒व । अ॒ग्रम् । समि॑ति । अ॒र्द्धय॑ति । अथो॑ इति । ओष॑धीषु । ए॒व । प॒शून्
। प्र॑तीति । स्था॒पय॑ति । स्वाहा॑कृतीभ्य इति स्वाहा॑कृति - भ्यः । प्रेति॑ । इ॒ष्य । इति॑ । आ॒ह ।

50 TS 6.3.9.6

TS 6.3.9.6

Samhita Paata

य॒ज्ञस्य॑ समि॑ष्ट्यै प्राणापा॒नौ वा ए॒तौ प॑शूनां॒ यत् पृ॑षदा॒ज्यमा॑त्मा व॒पा पृ॑षदा॒ज्यम॑भिघार्य॑ व॒पाम॑भि
घा॒रय॑त्या॒त्मन्ने॒व प॑शूनां प्राणापा॒नौ द॑धाति स्वाहो॒र्द्धन॑भसं मा॒रुतं॑ गच्छ॒तमित्या॑हो॒र्द्धन॑भा ह स्म॒ वै
मा॒रुतो॑ दे॒वानां॑ व॒पाश्र॑पणी॒ प्र ह॑रति तेनै॒वैने॒ प्र ह॑रति विषू॒ची प्र ह॑रति तस्मा॑द् विष्व॑च्चौ प्राणापा॒नौ
॥

Pada Paata

य॒ज्ञस्य॑ । समि॑ष्ट्या इति॒ सं-इष्ट्यै॑ । प्रा॒णापा॒नाविति॑ प्राण-अ॒पानौ॑ । वै । ए॒तौ । प॒शूनाम् ।
 यत् । पृ॒षदा॒ज्यमिति॑ पृषत् - आ॒ज्यम् । आ॒त्मा । व॒पा । पृ॒षदा॒ज्यमिति॑ पृषत् - आ॒ज्यम्
 । अ॒भिघा॑र्येत्य॒भि - घा॑र्य । व॒पाम् । अ॒भीति॑ । घा॒रय॑ति । आ॒त्मन् । ए॒व । प॒शूनाम् ।
 प्रा॒णापा॒नाविति॑ प्राण - अ॒पानौ॑ । दु॒धाति॑ । स्वा॒हा । ऊ॒र्ध्वन॑भस॒मित्यू॑र्ध्व - न॒भस॑म् । मा॒रुत॑म्
 । ग॒च्छ॒तम् । इति॑ । आ॒ह । ऊ॒र्ध्वन॑भा इत्यू॒र्ध्व - न॒भाः । ह॒ । स्म॒ । वै । मा॒रुतः॑ ।
 दे॒वाना॑म् । व॒पाश्र॑प॒णी इति॑ वपा - श्र॒प॒णी । प्रेति॑ । ह॒रति॑ । तेन॑ । ए॒व । ए॒ने इति॑ । प्रेति॑
 । ह॒रति॑ । वि॒षूची॑ इति॑ । प्रेति॑ । ह॒रति॑ । तस्मा॑त् । वि॒ष्वञ्चौ॑ । प्रा॒णापा॒नाविति॑ प्राण - अ॒पानौ॑ ॥

51 TS 6.3.10.1**TS 6.3.10.1****Samhita Paata**

प॒शुमा॑ल॒भ्यं पु॒रोडा॑शं॒ निर्व॑पति॒ समे॑धमे॒वैन॒मा ल॑भते व॒पया॑ प्र॒चर्य॑ पु॒रोडा॑शेन॒ प्र च॑रत्यू॒ग्वै पु॒रोडा॑श
 ऊ॒र्जमे॒व प॑शूनां म॒द्भ्यतो॑ द॒धात्य॑थो प॒शोरे॒व छि॑द्रमपि॑ दधाति पृषदा॒ज्यस्यो॑प॒हत्य॑ त्रिः पृ॒च्छति॑ श्रुतः
 ह॒वी(3): श॑मित॒रिति॑ त्रिष॒त्या हि॑ दे॒वा योऽश्रु॑तः श्रुतमा॒ह स ए॒नसा॑ प्राणापा॒नौ वा ए॒तौ प॑शूनां- []

Pada Paata

प॒शुम् । आ॒ल॒भ्येत्या॑ - ल॒भ्यं । पु॒रोडा॑शम् । नि॒रिति॑ । व॒पति॑ । समे॑धमि॒ति स - मे॒धम् । ए॒व

। ए॒न॒म् । ए॒ति॑ । ल॒भ॒ते॑ । व॒प॒या॑ । प्र॒च॒र्ये॑ति॒ प्र-च॒र्य॑ । पु॒रो॒डा॒शेन॑ । प्रे॒ति॑ । च॒र॒ति॑ । ऊ॒र्क॑
 । वै । पु॒रो॒डा॒शः॑ । ऊ॒र्ज॑म् । ए॒व । प॒शू॒नाम् । म॒द्भ्य॑तः । दु॒धा॒ति॑ । अ॒थो इ॒ति॑ । प॒शोः॑ ।
 ए॒व । छि॒द्रम् । अ॒पी॒ति॑ । दु॒धा॒ति॑ । पृ॒ष॒दा॒ज्य॑स्येति॒ पृष॑त् - आ॒ज्य॑स्य॑ । उ॒प॒ह॒त्ये॒त्यु॒प॒ - ह॒त्य॑
 । त्रिः॑ । पृ॒च्छ॒ति॑ । शृ॒तम् । ह॒वी(३)ः॑ । श॒मि॒तः॑ । इ॒ति॑ । त्रि॒ष॒त्या इ॒ति॑ त्रि॒ - स॒त्याः॑ । हि॒
 । दे॒वाः । यः । अ॒श्रु॑तम् । शृ॒तम् । आ॒ह॑ । सः । ए॒न॑सा । प्रा॒णा॒पा॒ना॒वि॒ति॑ प्रा॒ण॒ - अ॒पा॒नौ
 । वै । ए॒तौ । प॒शू॒नां॑ ।

52 TS 6.3.10.2

TS 6.3.10.2

Samhita Paata

यत् पृषदाज्यं पशोः खलु वा आलब्धस्य हृदयमात्माऽभि समेति यत् पृषदाज्येन हृदय-मभिघारयत्यात्मन्नेव
 पशूनां प्राणापानौ दधाति पशूनां वै देवाः सुवर्गं लोकमायन् तेऽमन्यन्त मनुष्या नोऽन्वाभविष्यन्तीति
 तस्य शिरः छित्त्वा मेधं प्राक्षारयन्त्स प्रक्षोऽभवत् तत् प्रक्षस्य प्रक्षत्वं यत् प्लक्षशाखो-त्तरबुरुहि-
 र्भवति समेधस्यैव- []

Pada Paata

यत् । पृ॒ष॒दा॒ज्य॑मिति॒ पृष॑त् - आ॒ज्य॑म् । प॒शोः॑ । ख॒लु॑ । वै । आ॒ल॒ब्ध॑स्येत्या - ल॒ब्ध॑स्य॑
 । हृ॒द॒य॑म् । आ॒त्मा॑ । अ॒भि॑ । स॒मि॒ति॑ । ए॒ति॑ । यत् । पृ॒ष॒दा॒ज्ये॒ने॒ति॑ पृष॑त् - आ॒ज्ये॒न॑ ।
 हृ॒द॒य॑म् । अ॒भि॒घा॒र॒य॒ती॒त्य॑भि॒ - घा॒र॒य॑ति॒ । आ॒त्म॑न् । ए॒व । प॒शू॒नाम् । प्रा॒णा॒पा॒ना॒वि॒ति॑ प्रा॒ण॒

- अ॒पा॒नौ । दु॒धा॒ति॒ । प॒शु॒ना॑ । वै । दे॒वाः । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । आ॒य॒न् ।
 । ते । अ॒म॒न्य॒न्त॒ । म॒नु॒ष्याः॑ । नः॒ । अ॒न्वा॒भ॒वि॒ष्य॒न्ती॒त्य॑नु-आ॒भ॒वि॒ष्य॒न्ति॒ । इ॒ति॑ । तस्य॑ ।
 शि॒रः॑ । छि॒त्त्वा । मे॒ध॑म् । प्रे॒ति॑ । अ॒क्षा॒र॒य॒न् । सः । प्र॒क्षः । अ॒भ॒व॒त् । तत् । प्र॒क्ष॒स्य॑ ।
 प्र॒क्ष॒त्व॒मि॒ति॑ प्र॒क्ष - त्व॒म् । यत् । प्ल॒क्ष॒शा॒खे॒ति॑ प्ल॒क्ष - शा॒खा । उ॒त्त॒र॒ब॒रु॒हि॒रि॒त्यु॒त्त॒र - ब॒रु॒हिः ।
 भ॒व॒न्ति॒ । स॒मे॒ध॒स्ये॒ति॑ स - मे॒ध॒स्य॒ । ए॒व ।

53 TS 6.3.10.3

TS 6.3.10.3

Samhita Paata

प॒शो॒र॒व॑ द्यति प॒शुं॒ वै ह्रि॒य॒मा॒ण॑ र॒क्षा॒स्य॑नु सचन्तेऽन्त॒रा यू॒पं चाऽऽ॒ह॒व॒नी॒यं च॑ हरति रक्ष॑सामप॑ह-
 त्यै प॒शो॒र्वा आ॒ल॑ब्धस्य॒ मनो॑ऽपं क्रा॒म॒ति॒ मनो॑ता॒यै ह॒वि॒षो॑ऽव॒दी॒य॒मा॒न॒स्या॑नु ब्रू॒ही॒त्या॑ह॒ मन॑ ए॒वा॒स्या॒व॑
 रु॒न्ध॒ ए॒का॑द॒शा॒व॒दा॒ना॒न्य॒व॑ द्यति द॒श॒ वै प॒शोः॑ प्रा॒णा आ॒त्मै॒का॑द॒शो या॒वा॑ने॒व प॒शु॒स्त॒स्या॒व॑- []

Pada Paata

प॒शोः॑ । अ॒वे॒ति॑ । द्य॒ति॒ । प॒शु॒म् । वै । ह्रि॒य॒मा॒ण॑म् । र॒क्षा॒सि॑ । अ॒न्वि॒ति॑ । स॒च॒न्ते॒ । अ॒न्त॒रा
 । यू॒प॑म् । च॒ । आ॒ह॒व॒नी॒य॒मि॒त्या॑ - ह॒व॒नी॒य॑म् । च॒ । ह॒र॒ति॒ । र॒क्ष॑साम् । अ॒प॑ह॒त्या॒ इ॒त्य॒पं - ह॒त्यै॑
 । प॒शोः॑ । वै । आ॒ल॑ब्धस्येत्या - ल॒ब्ध॒स्य॒ । मनः॑ । अ॒पे॒ति॑ । क्रा॒म॒ति॒ । मनो॑ता॒यै । ह॒वि॒षः॑
 । अ॒व॒दी॒य॒मा॒न॒स्ये॒त्य॒व॑ - दी॒य॒मा॒न॒स्य॒ । अ॒न्वि॒ति॑ । ब्रू॒हि॒ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । मनः॑ । ए॒व । अ॒स्य॒
 । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॒ । ए॒का॑द॒श॒ । अ॒व॒दा॒ना॒नी॒त्य॒व॑ - दा॒ना॑नि । अ॒वे॒ति॑ । द्य॒ति॒ । द॒श॑ । वै । प॒-
 शोः॑ । प्रा॒णा इ॒ति॑ प्र - अ॒नाः॑ । आ॒त्मा । ए॒का॑द॒शः॑ । या॒वा॑न् । ए॒व । प॒शुः॑ । तस्य॑ । अ॒वे॒ति॑ ।

54 TS 6.3.10.4

TS 6.3.10.4

Samhita Paata

द्यति हृदयस्याग्रेऽव द्यत्यथ जिह्वाया अथ वक्षसो यद्वै हृदयेनाभिगच्छति तज्जिह्वाया वदति यज्जिह्वाया वदति तदुरसोऽधि निर्वदत्येतद्वै पशोर्यथापूर्वं यस्यैवमवदाय यथाकाममुत्तरेषामवद्यति यथा पूर्वमेवास्य पशोरवत्तं भवति मद्ध्यतो गुदस्याव द्यति मद्ध्यतो हि प्राण उत्तमस्याव द्यत्यु- []

Pada Paata

द्यति । हृदयस्य । अग्रे । अवेति । द्यति । अथ । जिह्वायाः । अथ । वक्षसः । यत् । वै । हृदयेन । अभिगच्छतीत्यभि - गच्छति । तत् । जिह्वाया । वदति । यत् । जिह्वाया । वदति । तत् । उरसः । अधि । निरिति । वदति । एतत् । वै । पशोः । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । यस्य । एवम् । अवदायेत्यव - दाय । यथाकाममिति यथा - कामम् । उत्तरेषामित्युत् - तरेषाम् । अवद्यतीत्यव - द्यति । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । एव । अस्य । पशोः । अवत्तम् । भवति । मद्ध्यतः । गुदस्य । अवेति । द्यति । मद्ध्यतः । हि । प्राण इति प्र - अनः । उत्तमस्येत्युत् - तमस्य । अवेति । द्यति ।

55 TS 6.3.10.5

TS 6.3.10.5

Samhita Paata

-त्तमो हि प्राणो यदीतरं यदीतर-मुभयमेवाजामि जायमानो वै ब्राह्मणस्त्रिभिर्ऋणवा जायते ब्रह्मचर्ये-
णर्षिभ्यो यज्ञेन देवेभ्यः प्रजया पितृभ्य एष वा अनृणो यः पुत्री यज्वा ब्रह्मचारिवासी तदवदानैरेवाव
दयत् तदवदानाना-मवदानत्वं देवासुराः संयत्ता आसन् ते देवा अग्निमब्रुवन् त्वया वीरेणासुरानभि
भवामेति- []

Pada Paata

उत्तम इत्युत् - तमः । हि । प्राण इति प्र - अनः । यदि । इतरम् । यदि । इतरम् ।
उभयम् । एव । अजामि । जायमानः । वै । ब्राह्मणः । त्रिभिरिति त्रि - भिः । ऋणवेत्यृण
- वा । जायते । ब्रह्मचर्येणेति ब्रह्म - चर्येण । ऋषिभ्य इत्यृषि - भ्यः । यज्ञेन । देवेभ्यः ।
प्रजयेति प्र - जया । पितृभ्य इति पितृ - भ्यः । एषः । वै । अनृणः । यः । पुत्री । यज्वा
। ब्रह्मचारिवासीति ब्रह्मचारि - वासी । तत् । अवदानैरित्यव - दानैः । एव । अवेति । दयते
। तत् । अवदानानामित्यव - दानानाम् । अवदानत्वमित्यवदान - त्वम् । देवासुरा इति देव -
असुराः । संयत्ता इति सं - यत्ताः । आसन् । ते । देवाः । अग्निम् । अब्रुवन् । त्वया ।
वीरेण । असुरान् । अभीति । भवाम् । इति ।

56 TS 6.3.10.6

TS 6.3.10.6

Samhita Paata

सोऽब्रवीद् वरं वृणै पशोरुद्धारमुद्धरा इति स एतमुद्धारमुदहरत् दोः पूर्वार्द्धस्य गुदं मद्धयतः श्रोणिं
जघनार्द्धस्य ततो देवा अभवन् पराऽसुरा यत् त्र्यङ्गाणां समवद्यति भ्रातृव्याभिभूत्यै भवत्यात्मना
पराऽस्य भ्रातृव्यो भवत्यक्षण्याऽवद्यति तस्मादक्षण्या पशवोऽङ्गानि प्रहरन्ति प्रतिष्ठित्यै ॥

Pada Paata

सः । अब्रवीत् । वरम् । वृणै । पशोः । उद्धारमित्युत् - हारम् । उदिति । हरै । इति
। सः । एतम् । उद्धारमित्युत् - हारम् । उदिति । अहरत् । दोः । पूर्वार्द्धस्येति पूर्व -
अर्द्धस्य । गुदम् । मद्धयतः । श्रोणिम् । जघनार्द्धस्येति जघन-अर्द्धस्य । ततः । देवाः
। अभवन् । परेति । असुराः । यत् । त्र्यङ्गाणामिति त्रि - अङ्गानाम् । समवद्यतीति सं -
अवद्यति । भ्रातृव्याभिभूत्या इति भ्रातृव्य-अभिभूत्यै । भवति । आत्मना । परेति । अस्य ।
भ्रातृव्यः । भवति । अक्षण्या । अवेति । द्यति । तस्मात् । अक्षण्या । पशवः । अङ्गानि
। प्रेति । हरन्ति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै ॥

57 TS 6.3.11.1

TS 6.3.11.1

Samhita Paata

मेद॑सा सुचौ॑ प्रो॒र्णोति॑ मेदो॑रूपा॒ वै प॒शवो॑ रू॒पमे॒व प॒शुषु॑ दधाति॒ यूष॑न्न॒व॒धाय॑ प्रो॒र्णोति॑ रसो॒ वा
 ए॒ष प॑शूनां॒ यद्यू॑ रस॑मे॒व प॒शुषु॑ दधाति॒ पा॒र्श्वेन॑ वसा॒होमं॑ प्र॒यौति॑ म॒द्ध्यं॒ वा ए॒तत् प॑शूनां॒ यत् पा॒-
 र्श्वः॑ रसं॒ ए॒ष प॑शूनां॒ यद्वसा॑ यत् पा॒र्श्वेन॑ वसा॒होमं॑ प्र॒यौति॑ म॒द्ध्यत॑ ए॒व प॑शूनाः॑ रसं॒ दधाति॑ घ्नन्ति॒ []

Pada Paata

मेद॑सा । सुचौ॑ । प्रेति॑ । ऊ॒र्णोति॑ । मेदो॑रूपा॒ इति॑ मेदः॑ - रू॒पाः । वै । प॒शवः॑ । रू॒-
 पम् । ए॒व । प॒शुषु॑ । द॒धाति॑ । यूष॑न् । अ॒व॒धायेत्य॑व॒धाय॑ । प्रेति॑ । ऊ॒र्णोति॑ । रसः॑
 । वै । ए॒षः । प॒शूनाम् । यत् । यूः । रस॑म् । ए॒व । प॒शुषु॑ । द॒धाति॑ । पा॒र्श्वेन॑
 । व॒सा॒होम॑मिति॒ वसा॑ - हो॒मम् । प्रेति॑ । यौति॑ । म॒द्ध्यम् । वै । ए॒तत् । प॒शूनाम् ।
 यत् । पा॒र्श्वम् । रसः॑ । ए॒षः । प॒शूनाम् । यत् । वसा॑ । यत् । पा॒र्श्वेन॑ । व॒सा॒होम॑मिति॒
 वसा॑ - हो॒मम् । प्र॒यौतीति॑ प्र - यौति॑ । म॒द्ध्यतः॑ । ए॒व । प॒शूनाम् । रस॑म् । द॒धाति॑ । घ्नन्ति॑ ।

58 TS 6.3.11.2

TS 6.3.11.2

Samhita Paata

वा ए॒तत् प॒शुं॒ यथ॑ स॒ंज्ञं॒पय॑न्त्यैन्द्रः॒ खलु॑ वै दे॒वत॑या प्रा॒ण ऐन्द्रो॑ऽपान॒ ऐन्द्रः॑ प्रा॒णो अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे नि
 दे॒द्ध्यदि॒त्याह॑ प्राणा॒पाना॒वे॒व प॒शुषु॑ दधाति॒ दे॒वं त्वष्ट॑र्भूरि॒ ते सः॑ संमे॒त्वित्या॑ह॒ त्वाष्ट्रा॑ हि दे॒वत॑या
 प॒शवो॑ वि॒षु॒रूपा॑ यथ॑ सल॑क्ष्माणो॒ भव॑थेत्या॒ह वि॒षु॒रूपा॑ ह्ये॒ते सन्तः॑ सल॑क्ष्माण ए॒तर॑हि॒ भव॑न्ति

देव॒त्रा यन्तु- []

Pada Paata

वै । ए॒तत् । प॒शुम् । यत् । स॒ञ्ज॒पय॑न्तीति॒ सं - ज्ञ॒पय॑न्ति । ऐ॒न्द्रः । खलु॑ । वै । दे॒वत॑या
 । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । ऐ॒न्द्रः । अ॒पा॒न इत्य॑प - अ॒नः । ऐ॒न्द्रः । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः ।
 अ॒ङ्गेअ॒ङ्ग इत्य॑ङ्गे - अ॒ङ्गे । नीति॑ । दे॒द्वय॑त् । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒णापा॑नाविति॒ प्राण॑ - अ॒पा॒नौ
 । ए॒व । प॒शुषु॑ । दु॒धाति॑ । दे॒व । त्व॒ष्टः । भू॒रि॑ । ते । स॒ऽस॒मिति॑ सं-स॒म् । ए॒तु ।
 इति॑ । आ॒ह । त्वा॒घ्नाः । हि । दे॒वत॑या । प॒शवः॑ । वि॒षु॒रूपा॑ इति॒ वि॒षु - रू॒पाः । यत् ।
 सल॑क्ष्माण॒ इति॑ स-ल॒क्ष्मा॒णः । भव॑न्थ । इति॑ । आ॒ह । वि॒षु॒रूपा॑ इति॒ वि॒षु-रू॒पाः । हि । ए॒ते
 । सन्तः॑ । सल॑क्ष्माण॒ इति॑ स - ल॒क्ष्मा॒णः । ए॒तर॒हि॑ । भव॑न्ति । दे॒वत्रे॑ति॒ देव॑ - त्रा । यन्त॑म् ।

59 TS 6.3.11.3

TS 6.3.11.3

Samhita Paata

-मव॑से सखा॒योऽनु॑ त्वा मा॒ता पि॒तरो॑ म॒दु॒न्त्वि॒त्याहा॒नु॒मत॑मे॒वैनं॑ मा॒त्रा पि॒त्रा सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयत्य॒र्द्ध॒र्चे
 व॑साहो॒मं जु॑होत्य॒सौ वा अ॑र्द्ध॒र्च इ॒यम॑र्द्ध॒र्च इ॒मे ए॒व र॑से॒नान॑क्ति दि॒शो जु॑होति दि॒श ए॒व र॑से॒नान॑-
 त्त्यथो॑ दि॒ग्भ्य ए॒वोर्ज॑ः र॒सम॑व॒ रुन्धे॑ प्रा॒णापा॑नौ वा ए॒तौ प॑शूनां॒ यत् पृ॑षदा॒ज्यं वा॑नस्प॒त्याः खलु॑- []

Pada Paata

अवसे । सखायः । अन्विति । त्वा । माता । पितरः । म॒दु॒न्तु । इति । आ॒ह । अ॒नु॒म॒त॒मि॒त्यनु॑ - म॒त॒म् । ए॒व । ए॒न॒म् । मा॒त्रा । पि॒त्रा । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । ग॒म॒य॒ति । अ॒र्ध॒र्च इत्य॑र्ध॒-ऋ॒च॑ । व॒सा॒हो॒म॒मि॒ति व॒सा - हो॒म॒म् । जु॒हो॒ति । अ॒सौ । वै । अ॒र्ध॒र्च इत्य॑र्ध॒-ऋ॒चः । इ॒य॒म् । अ॒र्ध॒र्च इत्य॑र्ध॒ - ऋ॒चः । इ॒मे इति॑ । ए॒व । र॒से॒न । अ॒न॒क्ति । दि॒शः । जु॒हो॒ति । दि॒शः । ए॒व । र॒से॒न । अ॒न॒क्ति । अथो॑ इति॑ । दि॒ग्भ्य॑ इति॑ दिक् - भ्यः । ए॒व । ऊ॒र्ज॑म् । र॒स॑म् । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । प्रा॒णा॒पा॒ना॒वि॒ति प्रा॒ण - अ॒पा॒नौ । वै । ए॒तौ । प॒शूना॑म् । यत् । पृ॒ष॒दा॒ज्य॒मि॒ति पृ॒षत् - आ॒ज्य॒म् । वा॒न॒स्प॒त्याः । ख॒लु ।

60 TS 6.3.11.4

TS 6.3.11.4

Samhita Paata

वै दे॒व॒त॒या प॒शवो॑ यत् पृ॒ष॒दा॒ज्य॒स्यो-प॒ह॒त्याऽऽ*ह॑ व॒न॒स्प॒त॒येऽनु॑ ब्रू॒हि व॒न॒स्प॒त॒ये प्रे॒ष्ये॒ति प्रा॒णा॒पा॒ना॒वे॒व प॒शु॒षु द॒धा॒त्य॒न्य॒स्यो॑न्य॒स्य॒ सम॒व॒त्त॑ꣳ सम॒व॒द्य॒ति तस्मा॑न्ना॒ना॒रू॒पाः प॒शवो॑ यू॒ष्णो॒प॑ सि॒ञ्च॒ति र॒सो वा ए॒ष प॑शूनां॒यद्यू॑ र॒स॑मे॒व प॒शु॒षु द॒धा॒ती॒डा॒मु॒प॑ ह॒य॒ते प॒शवो॑ वा इ॒डां प॒शू॒ने॒वो॒प॑ ह॒य॒ते च॒तु॒रु॒प॑ ह॒य॒ते- []

Pada Paata

वै । दे॒व॒त॒या । प॒शवः॑ । यत् । पृ॒ष॒दा॒ज्य॒स्ये॒ति पृ॒षत् - आ॒ज्य॒स्य॑ । उ॒प॒ह॒त्ये॒त्यु॒प॑ - ह॒त्य॑ । आ॒ह॑ । व॒न॒स्प॒त॒ये । अ॒न्वि॒ति॑ । ब्रू॒हि । व॒न॒स्प॒त॒ये । प्रे॒ति॑ । इ॒ष्य॑ । इति॑ । प्रा॒णा॒पा॒ना॒वि॒ति प्रा॒ण - अ॒पा॒नौ । ए॒व । प॒शु॒षु । द॒धा॒ति॑ । अ॒न्य॒स्यो॑न्य॒स्ये॒त्य॒न्य॒स्य॑ - अ॒न्य॒स्य॑ । स॒म॒व॒त्त॒मि॒ति॑

सं - अव॒त्तम् । सु॒मव॑द्यतीति॑ सं-अव॑द्यति । तस्मा॑त् । नाना॑रूपा॒ इति॑ नाना॑-रूपाः । प॒शवः॑ ।
 यू॒ष्णा । उपेति॑ । सिञ्च॑ति । रसः॑ । वै । ए॒षः । प॒शूनाम् । यत् । यूः । रस॑म् । ए॒व ।
 प॒शुषु॑ । दु॒धाति॑ । इडा॑म् । उपेति॑ । ह॒य॒ते । प॒शवः॑ । वै । इडा॑ । प॒शून् । ए॒व । उपेति॑
 । ह॒य॒ते । च॒तुः । उपेति॑ । ह॒य॒ते ।

61 TS 6.3.11.5

TS 6.3.11.5

Samhita Paata

चतु॑ष्पादो हि प॒शवो॑ यं का॒मये॑ता प॒शुः स्या॑दित्य॑मे॒दस्कं॑ तस्मा॒ आ द॑द्ध्यान्मेदो॑रूपा॒ वै प॒शवो॑
 रू॒पेणै॑वैनं॑ प॒शुभ्यो॑ निर्भ॑जत्य॒पशु॑रे॒व भ॑वति॒ यं का॒मये॑त प॒शुमान्थ॑ स्या॑दिति॒ मेद॑स्व॒त् तस्मा॒ आ द॑-
 द्यान्मेदो॑रूपा॒ वै प॒शवो॑ रू॒पेणै॑वास्मै॑ प॒शून्व॑ रु॒न्धे प॒शुमा॑ने॒व भ॑वति॒ प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञम॑सृजत् स आ॒ज्य-
 []

Pada Paata

चतु॑ष्पाद॒ इति॑ च॒तुः - पा॒दः । हि । प॒शवः॑ । यम् । का॒मये॑त । अ॒प॒शुः । स्या॑त् । इति॑
 । अ॒मे॒दस्क॑मित्य॑मे॒दः-क॑म् । तस्मै॑ । एति॑ । दु॒द्ध्यात् । मेदो॑रूपा॒ इति॑ मेदः॑-रूपाः । वै ।
 प॒शवः॑ । रू॒पेण॑ । ए॒व । ए॒नम् । प॒शुभ्य॑ इति॑ प॒शु-भ्यः॑ । निरि॑ति । भ॒जति॑ । अ॒प॒शुः । ए॒व
 । भ॒वति॑ । यम् । का॒मये॑त । प॒शुमा॑निति॑ प॒शु - मान् । स्या॑त् । इति॑ । मेद॑स्व॒त् । तस्मै॑
 । एति॑ । दु॒द्ध्यात् । मेदो॑रूपा॒ इति॑ मेदः॑ - रूपाः । वै । प॒शवः॑ । रू॒पेण॑ । ए॒व । अ॒स्मै ।

प॒शून् । अवे॑ति । रु॒न्धे । प॒शुमा॑निति॑ प॒शु - मा॒न् । ए॒व । भ॒वति॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॑तिः
। य॒ज्ञम् । अ॒सृज॑त् । सः । आ॒ज्यं॑ ।

62 TS 6.3.11.6

TS 6.3.11.6

Samhita Paata

पु॒रस्ता॑दसृज॑त् प॒शुं म॑द्धय॒तः पृ॑षदा॒ज्यं प॒श्चात् तस्मा॑दा॒ज्येन॑ प्रया॒जा इ॑ज्यन्ते प॒शुना॑ म॑द्धय॒तः
पृ॑षदा॒ज्येना॑-नूया॒जा-स्तस्मा॑दे॒तन्मिश्र॑मिव प॒श्चात् सृष्ट॑ ह्येका॑दशानूया॒जान् य॑जति॒ दश॑ वै प॒शोः
प्रा॒णा आ॒त्मैका॑दशो यावा॑ने॒व प॒शुस्त॑मनु॑ यजति॒ घन्ति॑ वा ए॒तत् प॒शुं य॑त् स॒ंज्ञं॑पय॑न्ति प्रा॒णापा॑नौ
खलु॑ वा ए॒तौ प॑शूनां॒ यत् पृ॑षदा॒ज्यं य॑त् पृ॑षदा॒ज्येना॑ () नूया॒जान् य॑जति प्रा॒णापा॑नावे॒व प॒शुषु॑
दधा॑ति ॥

Pada Paata

पु॒रस्ता॑त् । अ॒सृज॑त् । प॒शुम् । म॑द्धय॒तः । पृ॑षदा॒ज्यमि॑ति पृषत् - आ॒ज्यम् । प॒श्चात् । तस्मा॑त्
। आ॒ज्येन॑ । प्रया॒जा इति॑ प्र - या॒जाः । इ॒ज्यन्ते॑ । प॒शुना॑ । म॑द्धय॒तः । पृ॑षदा॒ज्येने॑ति पृषत्
- आ॒ज्येन॑ । अ॒नूया॒जा इत्य॑नु - या॒जाः । तस्मा॑त् । ए॒तत् । मि॒श्रम् । इ॒व । प॒श्चात्सृष्ट॑मिति॑
प॒श्चात् - सृष्ट॑म् । हि । एका॑दश । अ॒नूया॒जानित्य॑नु - या॒जान् । य॑जति॒ । दश॑ । वै । प॒शोः
। प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । आ॒त्मा । ए॒काद॑शः । यावा॑न् । ए॒व । प॒शुः । तम् । अ॒न्विति॑ ।
य॑जति॒ । घन्ति॑ । वै । ए॒तत् । प॒शुम् । यत् । स॒ंज्ञं॑पय॑न्तीति॑ सं - ज्ञ॒पय॑न्ति । प्रा॒णापा॑नावि॑ति

प्राण - अ॒पा॒नौ । खलु॑ । वै । ए॒तौ । प॒शू॒नाम् । यत् । पृ॒ष॒दा॒ज्य॒मि॒ति॑ पृषत् - आ॒ज्यम् । यत्
। पृ॒ष॒दा॒ज्ये॒ने॒ति॑ पृषत् - आ॒ज्ये॒न॑ () । अ॒नू॒या॒जा॒नित्य॑नु - या॒जान् । यज॑ति । प्रा॒णा॒पा॒ना॒वि॒ति॑
प्राण - अ॒पा॒नौ । ए॒व । प॒शु॒षु॑ । द॒धा॒ति॑ ॥